Թ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5975 — 10/23 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1905 — ՇԱԲԱԹ — 23 ՊԷՃԷԼԻ 1323 — Թ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5975

Նամակ կամ որեւէ գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ԳԱԼԻՊ, Գալաթիա, Քամանցօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳԱՂԱՓԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառաց համար տարեկան	140	դր.
» » » » վեցամսեայ	70	»
» » » » եռամսեայ	40	»
Օտար երկրաց համար տարեկան	40	Ֆր.
» » » վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փոստայի փոյլ կ'ընդունուի, 145 դրուշի փայլը 100 դրուշի հաշուով։
Տեղական թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերադրուի

Յաճախորդաց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն։

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՋ ՈՒ ՁԱԽ

ԴԱՆԴԱՏԻ ՄԸ ՄԱՍԻՆ

Այս օրերս առիթը ունեցայ տեսչական երկու անօրէններու հետ՝ որոնցմէ մէկը ազգ. վարժարան մը եւ միւսն ալ մասնաւոր վարժարան մը կը վարէ։ Երբ կուգան ալ միասի գանգատ մը ունէին իրենց բարոյին մէջ, երբեմն ալ միւսներուն դժգոհութիւնը կը լսենէին, ասիրենք՝ թէ ծնողքներ չեն յօժարիր քիչ չատ արդար եւ բնաւորութեամբ մը վճարել իրենց զաւակներուն համար։

Իսկապէս ալ մեր կրթական գործին դաւաւորն մէկն է ասիկա։ Մարդիկ սովորական են։ Կը ղգան, եւ սքանչելագործ կը ղգան թէ միւսներու օրով ասորիք մը՝ իրենց զաւակներուն համար իրենց կենսական է կրթութեան խնդիրը. ասոնք դիտեն թէ իրենց զաւակին ամբողջ ապագան կախում ունի այն մէկ քանի դիւրատեսակ տարիներէն ու բանց միջոցին ազատ մը տալի կ'անցնեցնէ դպրոց յանձնելու։ Եւ սակայն, երբ վճարելու առիթը կուգայ, իսկոյն մէկ կողմ կը քաշուին, եւ չատ ուշի ամբարկերպով կը քաշեն նոյն իրենց քսակին կապերը։ «Գործերս գէշ կ'երթան». «առանց վիճակս չուենիմ հիմա», եւ դեռ այս սեռակ ձեւուած ու կազապարուած սուտ խօսքեր եւ ասութիւններ միայն կարելի է գտնել իրենց բերանը, ամէն անգամ որ դպրոցին վճարուելիք ամսավճարի խնդիր մը կը լսեն զոնէ։

Ճիշդ է որ կը գտնուին ծնողքներ ալ որոնք բիսկալոգիկ վիճակներէն զուրկ կրթութեան համար հարկ մը վճարելու։ Բայց այս սեռակ ծնողքներ սակաւաթիւ են։ Ասոնք այն մարդիկն են՝ որոնք դպրոցին վճարուելիք ամսավճարին ունի իրենց տարբեր ապրուստը չեն կրնար հոգալիր։ Բայց միւսներ մեծամասնութիւնը բնաւ անկարող չէ։ Ո՛ւ եւ է եղանակ մը այսօր կրնայ առանց նեղ ուելու ենթարկուիլ զուտին կրթութեան համար պահանջուած գումարը, որվհետեւ՝ արդէն իսկ իրմէ պահանջուածը չատ մեծ բան մը չէ։ Ամսական տասը կամ քսան դրուշի գումարը որ ընդհանրապէս կը պահանջուի դպրոցական ազգ համար, կրնայ խնայուիլ ա՛ւ եւ է կերպով, մանաւանդ այն սեռակ մարդոց կողմէ որոնք անգամ մը ապահոված ու կանոնաւորած են իրենց ապրուստի խնդիրը։

Ցաւալին հոն է որ ա՛յ միայն էանոնք ծնողքներ, այլ նոյն իսկ բարեկիրթներ կը դժկամակին այդ զանազանութեան համար։ Իրենց զաւակներուն կրթութեան համար պահանջուած դրամը սեռակ մը անիրաւութիւն կը թուի իրենց, եւ կը դարձնան լանջի թէ մարդիկ ինչպէս՝ երբ կ'ունենան այդ սեռակ պահանջում մը ընելու։ Անոնք թերեւս այնպէս կը հասատանան թէ դպրոցները մեր մէջ հասատատած են իրենց զաւակները միայն ձրիաբար ընդունելու համար, եւ չեն մտածեր բնաւ թէ մեր մէջ չկան այն սեռակ վարժարաններ որոնք կարենան մի՛ միայն իրենց սեփական հասոյթի աղբիւրներով կանոնաւոր պէտքեր մը ապահովել։ Դպրոցի անունով կամակներ եղած են ու կ'ելան, սակայն այնքան սեռ

ԱՐՏԱՍՈՎՈՐ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ 172

ՔՔԲԼ ՁԵՐՆ

ԴԷՊԻ Մուրճտակներուն Երկիրը

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԴԼՈՒԽ ԻԴ.
ՍՍՌԻ ԿՈՐԻՒ ՄԸ ՎԻԱՑ

—Թոմաս Պլէք խելքին եկեր է, ըսաւ լիսնապէս Լանկ։

—Զրնանենք, կիսնեց գիտաւոր։ Զուրով լեցուցէք ընդունարանը։

—Ի դարձ դնենք բառը, դուրս սիկին Բիլիոնա Պէրնէթ։

Զհանները ընդունարանին քով տարուեցան, որուն կողմերէն գոցուեցաւ։ Զրհանները անմիջապէս սկսան դուրս եւ օդը մթերուցաւ ընդունարանին մէջ, քանի մը մթնոլորտներու ճնշման տակ։ Ցետոյ, Թոմաս Պլէք ընդունարանին կցուած կաչիէ խողովակներէն մէկը բանելով՝ պղտորակին եղերքներուն վրայ պատցուց, ո՛ւր որ կերմաւթիւնը կը հալեցներ տառը։ Այսպէս անտառ մը որ ծառերը բոցուէր, ճնշուած օդին համար պիտի տար։

Ի մեծ զարմանք ամէնուն, սքանչելի արդիւնք մը առաջ եկաւ։ Ամէնուրեք որ ճնշուած օդը կը տարածուէր, տառերը կը դադրէր, ճնշդեալներնը կը դուրս ելնին եւ վերջին կը տառէր։

—Կեցցէ՛, կեցցէ՛, գոչեցին բոլոր այդ տարբերտեանները։

Զհաններու ալեհաւաթիւնը լոգնեցուցիչ բան մը ըր, բայց բոլորովին չէին պակներ։ Պաղլորակին կառուցողը նոյնն կը տաէին՝ կարծես ասանկ ցաւրտի ենթարկուած ըլլալուն համար։

—Կ'ազատեք մեզ, պարոն Պլէք, ըսաւ Ձէոբրը Հալոնը։

—Բայց տակէ ուելի բնական բան չկայ, պատասխանեց Թոմաս Պլէք։

Արդարեւ բնական բան մը էր, եւ անոր ի՛նչ արդիւնք տալ բերաւ։

Պաղլորակը նոյնն տառիլ կը սկսէր երկու պատճառներով. նախ որ օդին ճնշման տակ ըլլալով ծալման մասերուն վրայն, տառիկ ցուրտ մը առաջ կը բերէր. յետոյ՝ արդէնհաւ այդ ճնշուած օդը տարածուելով, իր տաքութիւնը կը հաղորդէր տառիարեկ մասերուն։ Ուր որ փեռեկում մը առաջ կուգար, օդին տարածումն առաջ եկած ցուրտը, կը պնդացնէր անոր եղերքները։ Այս պերազոյն միջոցին չնարիւ, պաղլորակը կը տառնար իր առաջին պնդութիւնը։

Այսպէս անցան քանի մը ժամեր։ Նաւ

գամ մը որ ծորակը բացուէր, ճնշուած օդին համար պիտի տար։

Ի մեծ զարմանք ամէնուն, սքանչելի արդիւնք մը առաջ եկաւ։ Ամէնուրեք որ ճնշուած օդը կը տարածուէր, տառալը կը դադրէր, ճնշդեալներնը կը դուրս ելնին եւ վերջին կը տառէր։

—Կեցցէ՛, կեցցէ՛, գոչեցին բոլոր այդ տարբերտեանները։

Զհաններու ալեհաւաթիւնը լոգնեցուցիչ բան մը ըր, բայց բոլորովին չէին պակներ։ Պաղլորակին կառուցողը նոյնն կը տաէին՝ կարծես ասանկ ցաւրտի ենթարկուած ըլլալուն համար։

—Կ'ազատեք մեզ, պարոն Պլէք, ըսաւ Ձէոբրը Հալոնը։

—Բայց տակէ ուելի բնական բան չկայ, պատասխանեց Թոմաս Պլէք։

Արդարեւ բնական բան մը էր, եւ անոր ի՛նչ արդիւնք տալ բերաւ։

Պաղլորակը նոյնն տառիլ կը սկսէր երկու պատճառներով. նախ որ՝ օդին ճնշման տակ ըլլալով ծալման մասերուն վրայն, տառիկ ցուրտ մը առաջ կը բերէր. յետոյ՝ արդէնհաւ այդ ճնշուած օդը տարածուելով, իր տաքութիւնը կը հաղորդէր տառիարեկ մասերուն։ Ուր որ փեռեկում մը առաջ կուգար, օդին տարածումն առաջ եկած ցուրտը, կը պնդացնէր անոր եղերքները։ Այս պերազոյն միջոցին չնարիւ, պաղլորակը կը տառնար իր առաջին պնդութիւնը։

Այսպէս անցան քանի մը ժամեր։ Նաւ

բանը ի՞նչ խոր ապաւորութիւն մը կրնար դարձնել իմ վրայս։

Գիտէի եւ տեսած էի անանկ ծնողքներ որոնք իրենց վրայ արարքներով դէշ օրինակ մը կ'ելլան իրենց զաւակներուն, տեսած էի անանկ մարդիկ որ իրենց առնչուղայ ընթացքով, անմաքուր լեզուով ու անհայա ընկերականութեամբ վարթարատ մասնաւոր վարժարան մը դնելու հարկ տեսնէ։ Բայց հոն ալ միշտ ենչ երեւմտական ոգեր կը կարդայ, հաւատցնելու համար թէ մեր մէջ է. հոն։ Այլեւ, ենթադրենք որ ճիշդ ելլան այդ տվեր. ինչո՞ւ մասնաւոր վարժարան մը վարելը մեր ենթարկուի իրեն անձնօրէն մարդու մը գործերուն ձախողութեան պատճառու։ Իրաւ օր կուգան ուր, օր կուգան մը նպատաւորուած է, օր ալ հասարակ աստիճանի ազգերներով օժտուած. հասատութեան տեսակներութիւնը կախուած է իր ալեհաւաթեան բերելիք արդիւնքներէն։ Ու իր ալեհաւաթեան բերելիք ամբողջ արդիւնքն ալ ուրիշ բան չէ՝ այլ միայն ազգ համար վճարուելիք ամսավճարներ։ Ուրեմն ինչպէ՞ս հրամարի անկէ. ինչպէ՞ս զէրէ ըլլէ, ինչպէ՞ս տակնէ կոխէ իրեն եղած խնդրանքներուն։

Մեր ծնողքներուն այս ընթացքը չատ ուելի դատապարտելի կը թուի մեզի՝ երբ կը մտածենք թէ զուտի մը կրթութեան դրամը վճարելու չյօժարող այդ միւսներն մարդիկը իրենց քսակը լայն լայն կը բանան՝ ամէն անգամ որ երեկոյթ մը ունին ասելիք, ամէն անգամ որ հանդիսի ասելիներ ներկայանան, ամէն անգամ որ ալեհարիկ տին պէտքերներ եր սենչան։ Անոնց չատ ուելի լաւ կը վճարեն իրենց ամէնէն լաւին պատասխանը քան իրենց զաւակներուն կրթութեան պէս փոքրիկ ու պատասխանաւոր գործի մը ասկ ընկնուած ուսուցիչներուն։ Անոնք ա՛ռզէս կը վարուին, եւ վերջն ալ կ'ելլեն կը պատռն թէ դպրոցը պէտք եղած կրթական արդիւնքը չի տար, թէ իրենց տղաքը փոփոխուած կրթութիւնը չեն ստանար։

ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

ԴԷՍ ՈՒ ԴԷՆ

ԱՆՊԱՐՏԱՁԱՆԱՁ ԾՆՈՂՔՆԵՐԸ

Փ գոյնէ մը անցած միլիոնը տեսայ հայր մը որ ուրթ տարեկան ազան առելնեն տասի կը սանչպէր որ ծանր հոգեյուութիւն մը ըներ ան։ հոգեյուութեան օրինակն ինքը կուտար ու կը ցանար կրինել տալ պատիկին։ Ու երբ փոքրիկ տղեկը, կարծես ներքին թելադրութեամբ մը, դէպ՝ի ներքին թելադրութեամբ մը, դէպ՝ի որ պատասխանելիք բառը տվիներ բան մը ունի իր մէջ, չատաքնելով կը կրկներ իր հոլը խօսքը, հայրը կը տեսնէր ծիծաղել, քրքիներ ուղեկել։ Մանուկը տեսնելով, սակայն, իր հոգեյուվարմունքը՝ լարտեսի ժպիտ մը երեսին վրայ՝ իր երկու ձեռքերով դէմքը ծածկեց. տասը վրայ՝ հայրը տեսնելու լիցոց մը արձակելով՝ տղան մը դրաշմեց իր ուսերամեր տղան երեսին, ու տեսաւ ծիծաղը դէմքին վրայ՝ հեռանալ։

Մեր ընթերցողները պիտի կրնան մը առնել տեսնելու թէ այս ցաւալի տեսարան մը որ ծորակը բացուէր, ճնշուած օդին համար պիտի տար։

Ի մեծ զարմանք ամէնուն, սքանչելի արդիւնք մը առաջ եկաւ։ Ամէնուրեք որ ճնշուած օդը կը տարածուէր, տառալը կը դադրէր, ճնշդեալներնը կը դուրս ելնին եւ վերջին կը տառէր։

—Կեցցէ՛, կեցցէ՛, գոչեցին բոլոր այդ տարբերտեանները։

Զհաններու ալեհաւաթիւնը լոգնեցուցիչ բան մը ըր, բայց բոլորովին չէին պակներ։ Պաղլորակին կառուցողը նոյնն կը տաէին՝ կարծես ասանկ ցաւրտի ենթարկուած ըլլալուն համար։

—Կ'ազատեք մեզ, պարոն Պլէք, ըսաւ Ձէոբրը Հալոնը։

—Բայց տակէ ուելի բնական բան չկայ, պատասխանեց Թոմաս Պլէք։

Արդարեւ բնական բան մը էր, եւ անոր ի՛նչ արդիւնք տալ բերաւ։

Պաղլորակը նոյնն տառիլ կը սկսէր երկու պատճառներով. նախ որ՝ օդին ճնշման տակ ըլլալով ծալման մասերուն վրայն, տառիկ ցուրտ մը առաջ կը բերէր. յետոյ՝ արդէնհաւ այդ ճնշուած օդը տարածուելով, իր տաքութիւնը կը հաղորդէր տառիարեկ մասերուն։ Ուր որ փեռեկում մը առաջ կուգար, օդին տարածումն առաջ եկած ցուրտը, կը պնդացնէր անոր եղերքները։ Այս պերազոյն միջոցին չնարիւ, պաղլորակը կը տառնար իր առաջին պնդութիւնը։

Այսպէս անցան քանի մը ժամեր։ Նաւ

ենչ, գրագէտ անձնով ճանչցուածներ, որոնք իրենց աղտաս ու խառնակ լեզուովը հանելի ապաւորութիւն մը չեն ձգեր իրենց խօսակցին վրայ, եւ որ առելին է՝ չատ անգամ իրենց հրապարակային առարկերին մէջ ալ չեն կրնար գործածին պարտիլ։

Գեղեցիկ է գիտնալ, սակայն, թէ պարկեշտութեան, ազնուութեան ու գեղեցիկ նկարագրի ամէնէն կիմնական արտայայտութիւնը լեզուի մաքրութիւնն է։ Թէ լեզուի մաքրութիւն չունենալ կը նշանակէ բարոյականի թերութիւն, հետեւաբար մեր ժողովուրդին ու անոր մասամբ սեռունդին արուած կրթութեան բարիքներուն մէկն ալ այս կէտին գիտակցութիւնը պէտք է ըլլայ տեսարակոյս։

ԳԷՈՐԳ-ՄԵՍՐՈՊ

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՆՕԹԵՐ

ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐԸ

Թէհրանի եւրոպական հիւպատոսներէն մէկը հետեւեալ նշանակութիւնները կը հաղորդէ գործերու ընթացքին վրայ Պարսկաստանի մէջ.—

Գործերու ընթացքին Պարսկաստանի ամէնէն հին ճարտարարուեստն է. պարսկական գործերու համբաւը միշտ կը շարունակէ, թէեւ հիմակուան գործերը չեն կրնար մրցիլ երբեմնի հռչակաւոր նմոյշներուն հետ, անցեալ դարերէն մնացած։

Գործի արտադրութեան կերպերը բազմաթիւ են. թէ՛ հասատ բնակութիւն ունեցող եւ թէ վաչկատուն ցեղերու մէջ կան։ Անոնցմէ իւրաքանչիւրը իրեն յատուկ գործի սեռակն ունի։ Դիւրաւ կը ճանչցուի սա՛ սեռակին պատկանիլը։

Շիրազեան եղանակները, գոյզ ու նախնական, չատ լաւ կը լրմարերին քնանեկան ոգիին։ Իրարմէ բնաւ չեն տարբերիր չինութեան եղանակները։ Թեզկեհանիշ առն մէկ անկիւնը կամ վրանին մուտքին վրայ հատատուած, փայտի երկու գերաններէ կը բաղկանայ, որոնք ուղղանիկ կերպով կը լարեն առնէր։ Գործատարները, սովորաբար կիներ եւ աղջիկներ, մեքենային վրայ կը շարուին կարգաւ։ այդ նատարանը շարժուն է եւ կը տեղափոխուի՝ գործին լրատարման համեմատ։ Երբ անկարելի ըլլայ տեղափոխութիւնը շարունակել, ուստիսամ մասը կը հարեն՝ լեռայ ուրիշ կողմի մը լրմարելու համար, եւ կամ թէ պարզապէս դեղ ի վար կը թաւալեն։ Ուստի գործին չինութիւնը վարի մասին կը սկսի։

Ընթացիկ մոսկիներու գծագրութիւնը դոց կը տարվին, իսկ ուելի կիճատ մոսկիները կ'արտադրուին տղիւսագիծ թաղերու վրայ։ Գործատարը ոչ ոք կ'ընդունակէ ալ, կամ ուելի լաւագոյն գործատարներէն հրամանքն համաձայն, կը նշանակէ իւրաքանչիւր գոյնի կիսանիլերը։ Բաւական մասամասամ դէպ կան ուելի՝ կարդն ուելին ու կը հարեն։ Մէկ գիծը ուստարուն պէս՝ երկրորդ տասարով մը կը հարեն զանի։

Գործերու զանազանութիւնը տասոյ կուգայ բաց ի իրենց գծագրութենէն, ի գործ դրուած հանգոյցին եղանակէն, գործածուած նիւթերու տեսակէն, բուրդի թելերուն հատատութենէն եւ կիսանիւթերուն կոյսով ցոյց տուած էին հիշեալ մէջ երկարաւոր տասարներու մէջտեղին եւ արժանի՝ իրենց պետին։ Սիրտը չէր պակասած ա՛յ այդ երկի մարդոց եւ ալ ալ այդ կենարուն մասամ, որոնց օրինակ հանդիսացած էր մինչ արիստարտ սիկին Բոլիոնա Պերնէթ՝ քաղաքութիւն ցոյց տալով անձկութեան մէջ եւ համակերպելով Առաւեալ կամքին։

Սմէնքն ալ չէին վհատած, տեսնելով որ այն ցամաքը՝ ուր հիմնած էին Ֆոր-Լորէոնը, թափառական հղղիի մը փոխուած էր, հեղղին՝ հղղեակի, հղղեակը՝ պաղլորակի, եւ այդ վերջինն ալ հալել կը սկսէր առաքակ ջուրերու եւ արեգական ճառագայթներու ազդեցութեան տակ։ Հաւատքի ծովածորի ընկերութիւնը եթէ երբեք նորէն սկսէր իր փորձը, Ֆոր-Լորէոնը եթէ երբեք կոչուած էր, ո՛չ ոք կրնար Ձէոբրը Հալոնը մեղադրել այդ բանին համար, եւ ոչ ալ իր ընկերները, որոնք լաւագոյն մարդիկն գանգատուելու թիւններէ դուրս պարագաներու հանդէպ գտնուած էին։ Ամէն պարագայի մէջ՝ տեղակալին վարուելու տասնքնը հոգիներէն եւ ո՛չ մէկը պակասած էր վերադարձին, եւ նոյն իսկ երկու անդամներ ալ ուելցած էին փոքր գաղութին վրայ, մանկամարդ Եոքմանեանն՝ Բալուտա եւ տասանգաղարծապետ Մաք Նորի նորածին զաւակը, որ ասանկ էր Տիկին Բոլիոնա Պերնէթի։

Աղաստանէն վեց օր լեռայ, նաւաբեկեալները հասան Նոր-Արքանդել, որ մայրաքաղաքն է ուստարան Ամերիկայի։ Հոն, այդ բարեկամները, որոնք այնքան սերտիս մերցած էին իրարու հետ, թերեւս ընդ մինչ բաժնուելէն իրարմէ։ Ձէոբրը Հալոնն եւ իրենները Ֆոր-Թրլէենս պիտի երթային, Ընկերութեան հաղորդուն մէջէն, մինչ սիկին Բոլիոնա Պերնէթ, Բաց լուսամ՝ որ չէր ուզեր բաժնուիլ Անգլուհիէն՝ Մէջ ու Թոմաս Պլէք Եւրոպա դասալու մտադիր էին Սան-Ֆրանչիսքոյէն, անցնելով Մ. Նահանգներէն։ Բայց բաժնուելէ առաջ՝ սեղանի Հալոնն, իր հաւաքուած ընկերներուն առջեւ, սա իմաստով խօսեցաւ լուղուած ձայնով մը, խօսքը ուղղելով սիկին Բոլիոնա Պերնէթի.

—Տիկին, օրինա՛ւ ելլաք այն բարիքին համար զոր սփռեցիք մեր մէջ։ Մեր հաւատքը, մեր մթերութիւնը եւ հոգին եղաք մեր փոքր դաղութին։ Ամենուն անունով չնորհակալութիւնս կը յայտնեմ։

Երեք կեցցէներ արձակու

Արտաքին Լուրեր

ԽՆԴՈՒՈՒԹԵԱՆ ԴԵՍՊԱՆԱԽՈՐՀՈՒՐԴ Պ. Ռուզվելթի նախաձեռնութիւնը.— Լա Հէի առաջին Դեսպանախորհուրդը.— Միջազգային իրաւարարութիւնը։

Նոյնչափ երկար ելաւ խաղաղութեան նոր Դեսպանախորհուրդ մը գումարելու գաղափարը։ Արդէն կը գուշակուէր, քանի որ Պ. Ռուզվելթի կողմէ քանի մը ամիս առաջ այդ նպատակով աերութեանց ուղղուած հրաւէրը Ռուսիոյ եւ Ճապոնի կողմէ մերժուեցաւ մինչեւ պատերազմին աւարտութեան միջոցին համար։ Արդարեւ այդ երկու կառավարութեանց համար դժուար էր մասնակցիլ խաղաղութեան նոր դեսպանախորհուրդի մը՝ որքան առնն ալ պատերազմը լաբարեցնելիր Մանչուրիոյ մէջ, բայց չառ ընդհանուր է որ Պ. Ռուզվելթի հաւատութեան ինքնամեն օգտաւոր խոսքի վերջին ձեռք առնելու խաղաղութեան Դեսպանախորհուրդի իր ծրագիրը եւ վերջնականապէս անոր վրայ հրաւիրելու աերութեանց ուղղութիւնը։ Լա Հէի առաջին Դեսպանախորհուրդը, որ Ռուսիոյ կողմէ նշանակեալներով գումարուեցաւ, եւ որուն նախագահ նշանակեալ էր ասանիանաբար դէնիկիցութիւնը, եթէ իր գլխաւոր նպատակին մէջ չյաջողեցաւ, սակայն պէտք չէ հերքուիլ թէ առաջ արդիւնքները գործնական հանգամանք մը չունեցան։ Այդ արդիւնքները, թէեւ սակաւին անկատար, մեծարժէք էին, քանի որ նպատակին ունէր տեղի պարզելու, եւ անոր հետեւանքները նուազ դժնդակ քնծալու։ Դեղափաթերու այդ կողքին մէջ ընելիք չառ բան կայ, եւ այդ պատճառով է որ կ'ըսուի թէ Պ. Ռուզվելթի մտադիր է խաղաղութեան նոր Դեսպանախորհուրդին ներկայացնել անելի հնագոյն ու ընդարձակ ոլորտներ։ Սանդ նոր խնդիրներ են որ բնականաբար կը ներկայանան Մարգարդի Աշխարհի պատերազմին հետեւանքով, սակայն պէտք է լսուիլ թէ պիտի չմտնեն ոչ մեծ ոչ դեղանքը որ հարկ է կիրք կողմէ խաղաղարարման ամէն խնդիրներու՝ այն է պրպտուրիչ իրաւարարութեան սկզբունքը։ Լա Հէի առաջին Դեսպանախորհուրդին մէջ հարցին հանդուցեալ ընդունելու քան կամ իրաւարարութեան սկզբունքը, սապատանին համար որ դժուար է իրաւարարութեան ենթարկել այն վիճելի արտաքին երկրի մը պատասխան կամ կենսական շահերուն կը վերաբերին։ Ցայսմէ է, սակայն, թէ լաւ մեծ ալրութիւնները ինչպէս եւ կեցան դիմելու Իրաւարարութեան Առաջին բարեկամական ոլորտներուն։ Միայն Ֆրանսա այդ միջոցով հեղ մը ստացած է քրա, իրաւարարական սկզբունքը ուշանգաղելով վերջերս իր կնքած պայմանագրութիւններուն մէջ, բայց, ալ խորին խաղաղութիւնը պանդանելու համար, հարկ անկարելի է որ ամբողջ Թեանց լիազոր ներկայացուցիչները վերջնականապէս որոշում մը առնեն պարզարի իրաւարարութեան մասին, որ միակ միջոցն է թերի չառնու որ երեքներու պատասխ չդալով եւ ունկի կամ նուազ ծանր վնասներ պատճառի չանցնին։ Պ. Ռուզվելթ եթէ հարնոյ այս սկզբունքը պարտադրել խաղաղութեան նոր Դեսպանախորհուրդին, իրաւամբ կրնայ նկատուիլ իբրեւ մարդասիրական բարերար մը։

(ԷՆՏ. Գիր)

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ ԵՏԲԸ

Ռուսիոյ ապագայ արտաքին քաղաքականութիւնը.— Համաձայնութիւն մը Անգլիոյ հետ.— Տերութեանց դաշնակցութիւնները։

Պերլինէն հեռագիր մը կը ծանուցանէր թէ Անգլիոյ դիւանագիտութիւնը կ'աշխատի համաձայնութիւն մը դրոյնել Ռուսիոյ հետ՝ կեդրոնական Ասիոյ նկատմամբ։ Նոյն հեռագիրը կը լսրէ թէ ոչ-գիտի երկու օրագրողներ Բեղերբուրգի ժամաներ եւ՝ այդ համաձայնութեան համար կռուանը պարտաւորեալ ուսումնական գլխաւոր լրագիրներուն ազդակցութեամբ։ բայց անոնց կանքերը չառ լայնորդ չեն երեւար ուսական ամէնէն ազդեցիկ լրագիրներուն մօտ։ Միայն Ռուս բարձրագոյն լայտարարեց թէ համարիա է Ռուսիոյ մերձեցումն՝ Անգլիոյ եւ Ճապոնի հետ. մի ձեղում մը որ ուսական թերթ խաղաղութեան համար հաստատուն երաշխաւորութիւն մը կը նկատ։ Նոր Լրկիա ընդհանրապէս, ոչ մեկ մը կը տեսնէ. քան Սլոնօ որոշ բան մը չը եր։ Այդ երեք լրագիրներուն ընթացքը, որոնց կարծիքը ուշ ուած էր ամէնէն առաջ, կարծես՝ ալ կասայ թէ Ռուսիոյ արտաքին գործոց նարարար Լամսդորֆի համար ասուկաւ վերջնականապէս չէ որոշած հանուսիւրը գաղաքականութիւնը, քանի որ այդ մասին հրամանդ մը առացած չէ։ Վերջերս հանգամանութիւնը, կամ ուրիշ եւս Անգլիոյ, Ռուսիոյ եւ Ճապոնի միջեւ դաշնակցութիւնը չառ մը անսահմանեալ հանգամանքներով անուշա կարեւորութիւն մը ունի, բայց ասոյդ չէրեւար, մանաւանդ անոր համար որ Պ. Վիթէի կողմէ ԹանՀ խմբագիրներէն մէկին եղած յայտարարութիւնը, բոլորովին կը հակասէ Պերլինի վերոգրեալ հնագիրին։ Պ. Վիթէ յայտարարեց թէ հարկաւոր է Ռուսիոյ ընդհանուր գաղաքականութիւնը, բայց թէ անոր հետեւանքը պիտի ելայ սիրելիր մերձեցում մը Ռուսիոյ եւ Գերմանիոյ միջեւ։ Պ. Վիթէ յարեց թէ այդ պարագան անհրաժեշտ արդիւնքն է այն ուղղմասութեան զոր Գերմանիոյ կայսրը ցոց տուաւ պատերազմին տակն։ Պ. Վիթէ ըսաւ նաեւ թէ Ռուսիոյ ու Ճապոնի յարաբերութիւնները մինչ փոխադարձ համակրութեամբ լեցուն պիտի ելլան, թէեւ Ֆրանսայի մէջ հանրային կարծիքը երբեմն անհամբեր եղաւ Ռուսիոյ նկատմամբ։ Վերջապէս Պ. Վիթէ յայտարարեց թէ Ֆրանսիական համակրութիւնները պիտի չեռանգեն, եւ առաւելագոյնս համակրութիւնները պիտի ուժեան։ Եւրոպական լրագիրներէ ոմանք այնպէս կը նկատեն թէ այդ յայտարարութեանց համաձայն, Ռուսիա պիտի լմտանակի՝ Անգլիոյ, Ռուսիոյ ու Ճապոնի միջեւ առաջարկուած դաշնակցութեան, ալ ուրիշ խումբի մը պիտի միանայ, որ երեսի ուրիշ Սրբոյ Զինակցութիւն մը ելլայ, վասն զի, Բոլիմատիի մէջ հանուսիւ Ռուսիոյ համար կատարուած բանակցութիւններուն ի վեր յանուն ակարարութիւնները եղած են, մանաւանդ Ամերիկայի կառավարութեան չրլանանկերուն կարծիքը ներկայացնող լրագիրներուն մէջ, Մ. Նոնանգաց ու Գերմանիոյ միջեւ համաձայնութեան մը կամ մերձենալ մը, որ ոչ մարդի խաղաղութեան ամէնէն ապահով երաշխաւորութիւնը պիտի ելլայ։ Ամերիկան այդ լրագիրները կ'ըսեն թէ Պ. Ռուզվելթ, որ ոչ-քան սիրելիր յարաբերութիւններ ունի Վիլհելմ կայսրի հետ, անհաւանելի պիտի չդայ երբ համաձայնութիւն մը դրոյնայ Ռուսիոյ եւ Գերմանիոյ միջեւ։ ոչ-խարի խաղաղութեան օգտին համար։ Ներսոյական թերթերը ամերիկեան լրագիրներուն այդ հրատարակութիւնները ենթադրութիւններ կը նկատեն եւ կամ փորձի համար եղած բաներ՝ չառաջադրելու երիկիներու պաշտօնական թերթերուն կարծիքը իմանալու համար։ Արդարեւ այդ վերջիններս, Ռուսիոյ եւ Ճապոնի հաշտութեան դաշնադրութիւնը վաւերացնելէ ետքը մանաւանդ, ոչ-չուշ պիտի լայնին իրենց կասկածութեանց մասդրութիւնները։

Պ. ՎԻԹԷԻ ՎԵՐԱԴԱՐՁԸ

Շոգենաւի մէջ.— Նուագանանդեն մը.— Արդիւնաւոր վանառում մը.— Շերպուր ժամանումը.— Հաճոյութեան դաշնադրութիւնը։

Բարիզ, 19 սեպտ.— Շերպուրէն հեռաւորելը կը հեռագրէ Մարքոնի մասնաւոր թղթակիցը.— «Նիւ-Եորքէն սեպտ. 12ի երեքշաբթի օրը կեսօրէն յետոյ ժամ եաքը ճամբայ ելլելով, այս առաւ, սեպտ. 18, կէսօրէն կէս ժամ առաջ Բլիմաութի ժամանեցինք։ Շոգենաւը հանգամանք հանեց Անգլիոյ ուղեւորները, Քղթատարը եւ հինգ միլիոն ֆրանկ ոսկի ու արծաթ։ Կեսօրէն մէկ ժամ եաքը Բլիմաութէն ճամբայ ելանք եւ ժամ 1½ ի Շերպուր ժամանեցինք։ Մեր ուղեւորութիւնը թէեւ չառ դէշ չեղաւ, սակայն ալեկ ալ չէր։ վասն զի Նիւ-Եորքէն ճամբայ ելլելնս ի վեր տեսը տեսած չեինք, եւ այս առաւ միայն կրնանք տեսնել անգլիական ջուրերուն մէջ։ Պ. Վիթէէն զատ, Քայզեր Վիլհելմ Բ. շոգենաւին մէջ գային՝ հաշտութեան ուսանողներ։ Բնականաբար լրագիրներ մէջ ամէնէն ալեգաւոր անձնաւորութիւնն էր Պ. Վիթէ, որ հանգիստութեան բաղմաթիւ եւ ասորիներով հաստատուած ամերիկացի եւ անգլիացի ուսուցիչներ կը ղեկուցէր։ Շոգենաւին մէջ ամէնէն ալեգաւոր անձնաւորութիւնն էր Պ. Վիթէ, որ հանգիստութեան բաղմաթիւ եւ ասորիներու հետ։ Նուագանանդեն եաքը նոր խնդրեց Պ. Վիթէէն Պ. Ռուզվելթի ներկայացնել անելի հնագոյն ու ընդարձակ ոլորտներ։ Սանդ նոր խնդիրներ են որ բնականաբար կը ներկայանան Մարքոնի Աշխարհի պատերազմին հետեւանքով, սակայն պէտք է լսուիլ թէ պիտի չմտնեն ոչ մեծ ոչ դեղանքը որ հարկ է կիրք կողմէ խաղաղարարման ամէն խնդիրներու՝ այն է պրպտուրիչ իրաւարարութեան սկզբունքը։ Լա Հէի առաջին Դեսպանախորհուրդին մէջ հարցին հանդուցեալ ընդունելու քան կամ իրաւարարութեան սկզբունքը, սապատանին համար որ դժուար է իրաւարարութեան ենթարկել այն վիճելի արտաքին երկրի մը պատասխան կամ կենսական շահերուն կը վերաբերին։ Ցայսմէ է, սակայն, թէ լաւ մեծ ալրութիւնները ինչպէս եւ կեցան դիմելու Իրաւարարութեան Առաջին բարեկամական ոլորտներուն։ Միայն Ֆրանսա այդ միջոցով հեղ մը ստացած է քրա, իրաւարարական սկզբունքը ուշանգաղելով վերջերս իր կնքած պայմանագրութիւններուն մէջ, բայց, ալ խորին խաղաղութիւնը պանդանելու համար, հարկ անկարելի է որ ամբողջ Թեանց լիազոր ներկայացուցիչները վերջնականապէս որոշում մը առնեն պարզարի իրաւարարութեան մասին, որ միակ միջոցն է թերի չառնու որ երեքներու պատասխ չդալով եւ ունկի կամ նուազ ծանր վնասներ պատճառի չանցնին։ Պ. Ռուզվելթ եթէ հարնոյ այս սկզբունքը պարտադրել խաղաղութեան նոր Դեսպանախորհուրդին, իրաւամբ կրնայ նկատուիլ իբրեւ մարդասիրական բարերար մը։

(ԷՆՏ. Գիր)

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ ԵՏԲԸ

Ռուսիոյ ապագայ արտաքին քաղաքականութիւնը.— Համաձայնութիւն մը Անգլիոյ հետ.— Տերութեանց դաշնակցութիւնները։

Պերլինէն հեռագիր մը կը ծանուցանէր թէ Անգլիոյ դիւանագիտութիւնը կ'աշխատի համաձայնութիւն մը դրոյնել Ռուսիոյ հետ՝ կեդրոնական Ասիոյ նկատմամբ։ Նոյն հեռագիրը կը լսրէ թէ ոչ-գիտի երկու օրագրողներ Բեղերբուրգի ժամաներ եւ՝ այդ համաձայնութեան համար կռուանը պարտաւորեալ ուսումնական գլխաւոր լրագիրներուն ազդակցութեամբ։ բայց անոնց կանքերը չառ լայնորդ չեն երեւար ուսական ամէնէն ազդեցիկ լրագիրներուն մօտ։ Միայն Ռուս բարձրագոյն լայտարարեց թէ համարիա է Ռուսիոյ մերձեցումն՝ Անգլիոյ եւ Ճապոնի հետ. մի ձեղում մը որ ուսական թերթ խաղաղութեան համար հաստատուն երաշխաւորութիւն մը կը նկատ։ Նոր Լրկիա ընդհանրապէս, ոչ մեկ մը կը տեսնէ. քան Սլոնօ որոշ բան մը չը եր։ Այդ երեք լրագիրներուն ընթացքը, որոնց կարծիքը ուշ ուած էր ամէնէն առաջ, կարծես՝ ալ կասայ թէ Ռուսիոյ արտաքին գործոց նարարար Լամսդորֆի համար ասուկաւ վերջնականապէս չէ որոշած հանուսիւրը գաղաքականութիւնը, քանի որ այդ մասին հրամանդ մը առացած չէ։ Վերջերս հանգամանութիւնը, կամ ուրիշ եւս Անգլիոյ, Ռուսիոյ եւ Ճապոնի միջեւ դաշնակցութիւնը չառ մը անսահմանեալ հանգամանքներով անուշա կարեւորութիւն մը ունի, բայց ասոյդ չէրեւար, մանաւանդ անոր համար որ Պ. Վիթէի կողմէ ԹանՀ խմբագիրներէն մէկին եղած յայտարարութիւնը, բոլորովին կը հակասէ Պերլինի վերոգրեալ հնագիրին։ Պ. Վիթէ յայտարարեց թէ հարկաւոր է Ռուսիոյ ընդհանուր գաղաքականութիւնը, բայց թէ անոր հետեւանքը պիտի ելայ սիրելիր մերձեցում մը Ռուսիոյ եւ Գերմանիոյ միջեւ։ Պ. Վիթէ յարեց թէ այդ պարագան անհրաժեշտ արդիւնքն է այն ուղղմասութեան զոր Գերմանիոյ կայսրը ցոց տուաւ պատերազմին տակն։ Պ. Վիթէ ըսաւ նաեւ թէ Ռուսիոյ եւ Ճապոնի յարաբերութիւնները մինչ փոխադարձ համակրութեամբ լեցուն պիտի ելլան, թէեւ Ֆրանսայի մէջ հանրային կարծիքը երբեմն անհամբեր եղաւ Ռուսիոյ նկատմամբ։ Արդարեւ այդ վերջիններս, Ռուսիոյ եւ Ճապոնի հաշտութեան դաշնադրութիւնը վաւերացնելէ ետքը մանաւանդ, ոչ-չուշ պիտի լայնին իրենց կասկածութեանց մասդրութիւնները։

ՀԱՆՏՈՒԹԵՆԷՆ ԵՏՔԸ

Ճապոն եւ Ամերիկա.— Ճապոնցիներուն զգացումները.— Ճապոնական պատուիրակները.— Սախալին.— Ռուս գիներար Սերուն վերադարձը.— Զեղծում մը Ճապոնի ծով ելնելու պաշտօնարանին մէջ։

Նիւ-Եորք, 29 սեպտ.— Մ. Նոնանգաց պատերազմական նախարար Պ. Թաֆթ, որ այս միջոցս ուղեւորութիւն մը կը կատարէ Մարքոպի Արեւելքի մէջ, Թոքիոյէն հեռագիր մը ուղղեց Պ. Ռուզվելթի, յայտարարելով որ բոլորովին տխուր է այն լուրը թէ ճարոնի մէջ Ամերիկացիներուն եւ Լամսդորֆներուն նկատմամբ անհամակիր զգացումներ կը տիրեն։

— Ճարոնական առաջին պատուիրակ Պ. Բոմուրա ասած է ապարքիչ։ Ճառագիկ ժողովուրդ մը՝ ինչ որ ճամբայ պիտի ելլէ դեպի ի Ճարան Բիչ եաքը Պ. Թաֆտիրա ալ Ճարան պիտի ուղեւորի, որ քիչ մը հանգիստ պիտի վայելէ, եւ զոյց կայ թէ ալ եւս Ուսլինկիրի պիտի չվերադառնայ, վասն զի անոր տեղ ուրիշ մը դեսպան պիտի կարգուի Մ. Նոնանգայ մայրաքաղաքին մէջ։

Բեղերսպարկ.— Վլատիվոստոքէն կը հեռագրեն թէ ճարոնները կը լարեն՝ հանելու Սախալինի բնակիչները, զորս երկրաբուրիներէն հեռու տեղերս մաքի կը հանեն Քոթերի նաւամարդերն մէջ։ այդ բնակիչները հարիւրաւոր են հնարանի երթալ հօրանուն վերջի տեղ, անհանգիստ ոտանաներէ տեղնելով Մարիոյ հանելու համար։

Սաուլիմբրգն.— Ռուս կառավարութիւնը, մինչդարդի մը միջոցս, չպատնեշելու մէկ քանի Ընկերութեանց կարծիքը ուղղ՝ չպատնեշեր գնելու. Մանչուրիոյ ուսուցման բանակին վերադարձին համար։

Թոքիօ.— Երեւան հանուեցաւ թէ ճարոնի ծովային նախարարութեան երեք արկղներ 825,000 ֆր.ի զեղծում մը գործած են։ Հաստատուեցաւ թէ տարեկ մը իվեր է որ կը գործուին այդ զեղծումները։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ

Մարոքի գործերը.— Բանակցութիւններ։ —Բարիզի լրագիրներուն կարծիքը։

Բարիզ, 19 սեպտ.— Լրագիրներէն շատերը լուսաւոր զրոյցներու արձագանք եղան՝ Պ. Պ. Ռիվուալի եւ Ռոզէնի միջեւ կատարուած բանակցութիւններուն համար, որոնք տաժամարտ ընդհատուած են։ Այդ ընդհատումին մէջ մասնաւոր խրատ մը նշանը տեսնել ուզուեցաւ, սակայն բոլորովին կոնխատաս է այդ տեսակ եզրակացութիւն մը ընելը։ Ճշգմարտութիւնը այն է թէ Գերմանիա հիմա կասարկանա գլուխ թէ Ֆրանսայի կ'ուզէ որ հաստատուի Մարոքի գործերուն համար գումարուելիք դեսպանախորհուրդին ծրագիրը։ Գիտէ նաեւ թէ Ֆրանսա, այդ մասին, զիջողութեան ամէնէն վերջին սահմանը հասած է եւ թէ Ֆրանսայի բարեացակամութիւնը սահմանուելն չի կրնար ընել։ Պ. Ռոզէն այն տեսակ պատուիրակ մըն է՝ որուն իրաւասութիւնները սահմանափակ են. ուրեմն իր վերջին բանակցութեանց արդիւնքը Պերլին հաղորդած է եւ հիմա հրահանգի կը սպասէ, զոր այսօր կամ վաղը պիտի տանին։ Հեռաւորագոյն մասին մեծ կասկածութիւնն մը պէտք չկայ գուշակելու թէ բանակցութեանց ընդհատուելուն իրական պատճառը այդ պարագան է, որովհետեւ Պ. Ռոզէն, վերջնական որոշում մը տալու համար, պէտք է խնդրէ Պերլին հաղորդել։ Մարոքէն առնուելիք նիւթերուն մասին Գերմանիոյ պահանջները, որոնք կարծես թէ մեծ ազդեցութիւն մը ունին մարդկանց մէջ, անշուշտ դիւանագիտական պատրուակներ են։ Ֆրանսական թերթերը կ'ըսեն.— «Ուրեմն հոգեբանական եւ միանգամայն ապրելիք վարիկեան մը մէջ կը գտնուինք։ Պէտք չէ ենթադրել թէ հիմակուան դարձերը հարկ ունի չարաշուք ապագայի։ Սանդ ամէն չարաշուք ապագայի — գէթ Ֆրանսա իրաւունք ունի ալեպես յուսալու— թիւն ունենալ գործերուն մը կարգադրութեանը. ուրեմն քաջասրտութիւնը ժամ եւս համբերենք։ Մակայն անհրաժեշտ կեաց այն է որ ամ կամ այն կերպով խնդիրը ուսրաթ։ Անկարելի է որ բանակցութիւնները ուելի երկարեն։ Ժամանակ չունենալ նպատակով Դերմանիոյ կողմէ ցուցուած դիմադրութիւնը պիտի չընդունուին։ Ժամանակը եկած է անկեղծորէն գործելու. ուրեմն դիւրաւ կը հասկցուի Պերլինի վարանումը »

ՄԻԼԻՈՆԱՏԷՐԻ ՄԸ ՄՍՐԴԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆԸ

Աղքատներու համար տուեցեր.— Քսան միլիոն ֆր ի նուէր մը.— Բնակարանցիներուն վարձերը։

Լոնտոն, 19 սեպտ.— Նիւ-Եորքէն կը հեռագրեն Տէյլի Թելիկրաֆի.— Պ. Հէնրի Ֆիրս, Բրեսլաուի պղպանձեալ միլիոնատէրը, քսան միլիոն ֆր. նուիրեց՝ աղքատներու լաւագոյն տեսակը տանելու համար։ Ուրիշ միլիոնատէրներու եւ մինչեւ հիմա չինուեցեալներուն ամէն կերպով գերազանց պիտի ելլայ։ Այդ մարդասիրական ձեռնարկին գաղափարը Պ. Հէնրի Ֆիրս ինք լսուցած է եւ լաւագոյնները առաջին քսան տարիներուն ընդարձակ Ամերիկայի մեծ քաղաքներուն մէջ պիտի կառուցուին, այսօր հրատարակուեցաւ։ Իւրաքանչիւր տան չինութեան ծախքը պիտի ելայ 1,250,000 ֆր. եւ ամէն մէկը պիտի ունենայ վեց յարկ, ընդարձակ ներքին բակ մը՝ երկու կողմերով. գեղանարկեր մանչասարեալ մը պիտի գտնուի՝ երկու հարիւր ալոց համար. նաեւ ընդարձակ վայր մը՝ իւրաքանչիւր ընտանիքի ալոց կուգերը պահելու համար։ Տանիքներուն վրայ պարտէզներ պիտի գտնուին։ Նաեւ ապահովման սրահներ եւ լոգարաններ՝ իւրաքանչիւր ընտանիքի համար։ Շէնքերը երեսի, նախագիծերը պիտի լուսաւորուին։ Վարձքը ամէնէն լաւ ամառանի 75 ֆր. պիտի ելայ եւ ամէն մէկ լարկարարին երկու-քէն լոյս սենեակ պիտի ունենայ։ Այդ շէնքերը ուրիշ նպատակ պիտի չվարեն։ Այդ մարդասիրական գործերէն զատ, Ֆրանսիական հանրութիւնը ամենաուելի օգուտներ պիտի ունենայ, վասն զի Նիւ-Եորքի մէջ բնակարանի համար ամենամեծ 75 ֆր. լարկարանց ոչ-տան բան մըն է։

ՄԱՐՈՔՈՅ ԳՈՐԾԵՐ

Համաձայնութիւնը մօտալուս.— Ռազմամթերքի փոխադրութիւն.— Հարեռում մը։

Բարիզ, 29 սեպտ.— Բրքի Բարիզիեն կ'ըսէ թէ լուրը պատասխաններ ունի հաստատելու թէ Ֆրանսայի եւ Գերմանիոյ միջեւ համաձայնութիւն մը պիտի գոյանայ այսօր վաղը։

— Պ. Ռիվուալի եւ Պ. Ռոզէնի միջեւ կատարուած բանակցութեանց վրայ խոսող լրագրի մը մէջ Թայմզ կ'ըսէ թէ Պ. Ռոզէն լաւ գիտէ Անգլիոյ հանրային կարծիքը, հետեւաբար Գերմանիոյ կողմէ անելորդ ընթացք մը Մարոքի գործերուն մէջ՝ դէշ տպաւորութիւն պիտի գործէ եւ այդ տպաւորութիւնը պիտի տարուի Մարոքի վիճէն դուրս եղող խնդիրներու վրայ եւս։

— Տէյլի Թելիկրաֆի Թանձրի Քղթակիրը, լուսաւորեալ աղբիւրներէ իմանալով, կը հեռագրէ թէ Գերմանիոյ ժամանեալ ռազմամթերքներ՝ Ռուսիոյ եւ Բրազիլիոյ միջեւ Ֆլամանդիոյ մէջ հանուելու պատրաստ է։ Ամերիկայի մեծ կարողութիւնը մը պէտք չկայ գուշակելու թէ բանակցութեանց ընդհատուելուն իրական պատճառը այդ պարագան է, որովհետեւ Պ. Ռոզէն, վերջնական որոշում մը տալու համար, պէտք է խնդրէ Պերլին հաղորդել։ Մարոքէն առնուելիք նիւթերուն մասին Գերմանիոյ պահանջները, որոնք պարտադրեալ պիտի ելայ ունին ամերիկեան ապրանքներու, եւ թէ 15 միլիոն մարկի ապրանք չգնելով, ի վերջոյ պիտի նշմարեն թէ իրենց ըրածը խելացի գործ մը չէ. կը նշանի այն մարդուն գործին, որ դիմքի մէջ մասը կը կուլ, ապեղցնելով զ.ին։

ԷՏՈՒՍԱՐՏ Է. ՍԿՈՎՏԻՈՅ ՄԷՋ

Փայլուն բնդունելութիւն էջիմպուրկի մէջ.— Սկովտիացիներուն հաւատարմութեան արտայայտութիւնները։

Լոնտոն, 18 սեպտ.— Լուսաբա է., այս առաւ, ժամը ութին, Էջիմպուրկի հասաւ, որ մեծ պատուով ընդունեցաւ տեղական իշխանութեանց կողմէ։ Թագաւորը քաղաքին մէջէն անցաւ սկովտական ձիասի մը ընկերակցութեամբ. քաղաքը գեղեցկօրէն զարդարուած էր։ Զինուորներ կեցած էին համարեա երկայնքը մինչեւ Հոլիրոտի դղեակը, ուր, Լիմիտ-ուրի արքունական մարմնոյն անդամները, վարչական սովորութեան մը համաձայն, քաղաքին բանալիները նեղիայուսէին տէրտէրի վեհապետին, որուն նուիրեցին նաեւ բարի գալստեան ուղերձ մը՝ օգնէք տիրիկի մը մէջ դրուած։ Էտուարտ է. ներկայ դասուեցաւ սկովտական կամաւորներու հանդիսաւոր զօրահանդէսին, որ քիչ մնաց պիտի ջնջուէր խնայողական պատճառներով եւ որ ի վերջոյ վերահաստատուեցաւ եղած բողոքներու վրայ։ Ժամը տասնմէկին Էտուարտ է. մարդկային դէպատ հագած եւ ալեխառ հիսնալի ձիու մը վրայ հեծած, ուղղափարի դալաք գնաց, ուր 38,000 սկովտիացի կամաւորներ հաւաքուած էին, իրենց նիզակներու, եւ թէ 15 միլիոն ասարանի ապրանք չգնելով, ի վերջոյ պիտի նշմարեն թէ իրենց ըրածը խելացի գործ մը չէ. կը նշանի այն մարդուն գործին, որ դիմքի մէջ մասը կը կուլ, ապեղցնելով զ.ին։

ԷՏՈՒՍԱՐՏ Է. ՍԿՈՎՏԻՈՅ ՄԷՋ

Փայլուն բնդունելութիւն էջիմպուրկի մէջ.— Սկովտիացիներուն հաւատարմական արտայայտութիւնները։

Լոնտոն, 18 սեպտ.— Լուսաբա է., այս առաւ, ժամը ութին, Էջիմպուրկի հասաւ, որ մեծ պատուով ընդունեցաւ տեղական իշխանութեանց կողմէ։ Թագաւորը քաղաքին մէջէն անցաւ սկովտական ձիասի մը ընկերակցութեամբ. քաղաքը գեղեցկօրէն զարդարուած էր։ Զինուորներ կեցած էին համարեա երկայնքը մինչեւ Հոլիրոտի դղեակը, ուր, Լիմիտ-ուրի արքունական մարմնոյն անդամները, վարչական սովորութեան մը համաձայն, քաղաքին բանալիները նեղիայուսէին տէրտէրի վեհապետին, որուն նուիրեցին նաեւ բարի գալստեան ուղերձ մը՝ օգնէք տիրիկի մը մէջ դրուած։ Էտուարտ է. ներկայ դասուեցաւ սկովտական կամաւորներու հանդիսաւոր զօրահանդէսին, որ քիչ մնաց պիտի ջնջուէր խնայողական պատճառներով եւ որ ի վերջոյ վերահաստատուեցաւ եղած բողոքներու վրայ։ Ժամը տասնմէկին Էտուարտ է. մարդկային դէպատ հագած եւ ալեխառ հիսնալի ձիու մը վրայ հեծած, ուղղափարի դալաք գնաց, ուր 38,000 սկովտիացի կամաւորներ հաւաքուած էին, իրենց նիզակներու, եւ թէ 15 միլիոն ասարանի ապրանք չգնելով, ի վերջոյ պիտի նշմարեն թէ իրենց ըրածը խելացի գործ մը չէ. կը նշանի այն մարդուն գործին, որ դիմքի մէջ մասը կը կուլ, ապեղցնելով զ.ին։

ԻՏԱԼԻՈՅ ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԸ

Նոր ցնցումներ.— Խուճապ.— Տուներու փլուզումներ։

Ռիեհիո ի-Քալապրիա 18 սեպտ.— Այս գիշեր նոր ցնցումներ զգացուեցան ժամը երեքին, եւ ասա առաւ ժամը 11ը քառասուն անգամ։ Բնակիչները խուճապի մատնուեցան։ Բարձրաւոր եւ Բոլշեւիկ գիւղերուն մէջ նոր վնասներ պատահեցան։ Բազէնդի հեռագրական գիծերը մասամբ փլած եւ անընակելի դարձած է։ Պ ղ ատնեանները խոյս տալով սղտաս են մնացին։

—Մանթելլանի մէջ ալ այս առաւ բաւական ցնցում մը զգացուեցաւ, խուճապ մը առաջ բերելով։ Թրիսլի (Թրիեսթոյ) մէջ ալ ցնցում մը պատահեցաւ։

—Բոլշեւիզի մէջ զգացուած բաւական ցնցումին հետեւանքով, քանի մը տուներ փլած են Սէկլիանոյի, Ռոշի, Սյէլլուի, Ռոկլիանոյի, Պիղինանոյի եւ Ֆլամմիֆրեսոյի մէջ։ Ոչ մէկ զոհ կայ։ Սան-Բրեթրոյի մէջ ցնցումը պատճառ մինչեւ հանրօգուտ չինութեանց նախարար Պ. Ֆիլբրարի ի՝ տլեալեր օրկանոյ վայրերը։ Ժամվաւորը, ասրատիսա, Մարիբրանոյ խոյս տուած է, լերան մէջ մասը փլելուն պատճառաւ։ Հավանի մէջ քանի մը տուներ փլան են։ Ֆրամպ ոնէի մէջ գիւղացի մը դուրս հանուելուս ուսերանիրէն, որ ինը օր Ֆեցան էր։ Սիթամպուլի բարբարքանը կ'ուրանայ։

ԴՈՐՄԱՒՈՐՆԵՐՈՒ ԿՆՆԵՐԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆԸ

Համաժողով մը.— Շանեկան բանախաւսութիւններ։

Գործատէրներու կանանցի ապահովագրութեան խնդիրը ստիպեցնել ներքոյի ընկերութիւններուն միացը։ Այս նպատակով կարեւոր ձեռնարկներ եղած են արդէն, բայց պակասներ կան ասանուն։ Նախապէս եղած կարգադրութեան մը համաձայն, երեքշաբթի օր, Վիէնայի հանրապետարանին մէջ պաշտօնական բացուեցաւ միջազգային Համաժողով մը, ուր նոր մարդոցներ պիտի խորհուին գործատէրներու կանանցի բարելաւման համար։ Գիւղերի դուրը, Լոնտոնի Բոլպերի եւն։ Թագաւորը ողջունելով ներկայացուցիչներ՝ Թագաւորի քաղաքին, նոր ուշադրութեան համար։ Նաեւ ընդարձակ վայր մը՝ իւրաքանչիւր ընտանիքի ալոց կուգերը պահելու համար։ Տանիքներուն վրայ պարտէզներ պիտի գտնուին։ Նաեւ ապահովման սրահներ եւ լոգարաններ՝ իւրաքանչիւր ընտանիքի համար։ Շէնքերը երեսի, նախագիծերը պիտի լուսաւորուին։ Վարձքը ամէնէն լաւ ամառանի 75 ֆր. պիտի ելայ եւ ամէն մէկ լարկարարին երկու-քէն լոյս սենեակ պիտի ունենայ։ Այդ շէնքերը ուրիշ նպատակ պիտի չվարեն։ Այդ մարդասիրական գործերէն զատ, Ֆրանսիական հանրութիւնը ամենաուելի օգուտներ պիտի ունենայ, վասն զի Նիւ-Եորքի մէջ բնակարանի համար ամենամեծ 75 ֆր. լարկարանց ոչ-տան բան մըն է։

ՄԱՐՈՔՈՅ ԳՈՐԾԵՐ

Համաձայնութիւնը մօտալուս.— Ռազմամթերքի փոխադրութիւն.— Հարեռում մը։

Բարիզ, 29 սեպտ.— Բրքի Բարիզիեն կ'ըսէ թէ լուրը պատասխաններ ունի հաստատելու թէ Ֆրանսայի եւ Գերմանիոյ միջեւ համաձայնութիւն մը պիտի գոյանայ այսօր վաղը։

—Պ. Ռիվուալի եւ Պ. Ռոզէնի միջեւ կատարուած բանակցութեանց վրայ խոսող լրագրի մը մէջ Թայմզ կ'ըսէ թէ Պ. Ռոզէն լաւ գիտէ Անգլիոյ հանրային կարծիքը, հետեւաբար Գերմանիոյ կողմէ անելորդ ընթացք մը Մարոքի գործերուն մէջ՝ դէշ տպաւորութիւն պիտի գործէ եւ այդ տպաւորութիւնը պիտի տարուի Մարոքի վիճէն դուրս եղող խնդիրներու վրայ եւս։

—Տէյլի Թելիկրաֆի Թանձրի Քղթակիրը, լուսաւորեալ աղբիւրներէ իմանալով, կը հեռագրէ թէ Գերմանիոյ ժամանեալ ռազմամթերքներ՝ Ռուսիոյ եւ Բրազիլիոյ միջեւ Ֆլամանդիոյ մէջ հանուելու պատրաստ է։ Ամերիկայի մեծ կարողութիւնը մը պէտք չկայ գուշակելու թէ բանակցութեանց ընդհատուելուն իրական պատճառը այդ պարագան է, որովհետեւ Պ. Ռոզէն, վերջնական որոշում մը տալու համար, պէտք է խնդրէ Պերլին հաղորդել։ Մարոքէն առնուելիք նիւթերուն մասին Գերմանիոյ պահանջները, որոնք պարտադրեալ պիտի ելայ ունին ամերիկեան ապրանքներու, եւ թէ 15 միլիոն մարկի ապրանք չգնելով, ի վերջոյ պիտի նշմարեն թէ իրենց ըրածը խելացի գործ մը չէ. կը նշանի այն մարդուն գործին, որ դիմքի մէջ մասը կը կուլ, ապեղցնելով զ.ին։

ԷՏՈՒՍԱՐՏ Է. ՍԿՈՎՏԻՈՅ

ՏԱՐԻՒՇԵՆՔԱԳԱՑԻ այս տարուան երեսուն չրջանաւարտներուն կէսը՝ մարդասիրական վերասեռնչութեան եւ կեանքի ալ հնագիտական ու Քրիստոնէական վերասեռնչութեան դիւանները մէջ պիտի պաշտօնավարեն, յարմար ամաթչակներով։

ՊԼՇԻՒՔԱՇ – ՀԱՑՏԱՐ ՓԱՇԱՑԻ ԳԻՇԵՐ.—Մանուչեանցու թէ Պէյրքթշլի ու Հայոց Փաշալի միջև չշգնուելին երեքեկալեթիւն մը հասատանալու մասին կատարուած գործողութիւնները ստորագրած են եւ թէ Շերքեթի Խայրեթի ու Մահմուտեթի միջև պայմանագրութիւն մը ջնջուած է։ Իգսամ կ'ըսէ թէ նոյն նպատակով կատարուած գործողութիւնները ուսումնասիրելու վրայ են եւ թէ այդ գործին մէջ Շերքեթի Խայրեթի կողմէ, համոզուելու մը գոյացնելու մասին, ցոյց տրուած դիւրութիւնները մեծապէս գնահատելի են՝ ժողովրդեան օգուտին անակէսով։

ԷՏԻՊՆԷԻ կուսակալի փոխանորդ եւ Բ. զօրաբանակին հրամանատար Ահմէտ փաշա հինգ հարիւր սակի նպատակ՝ Էսքիշէհիրի հրիզեղանոցներուն բանալու համար։

ԱՆԳԼԻՈՅ դեսպանին կինը՝ Լէպի Օ'Բրանը քանի մը օրէ ի վեր հիւանդ է։

ԱՒՏՈՂԱՅԱՀԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ.— Պէրլինի օսմ. դեսպանատան մէջ հեռագիրը կը ծանուցնէ թէ սեպտ. 5էն 6 արեւելեան Բրուսիոյ մէջ հինգ տեղ քաղաքալ կասկածելի հօթը դէպքեր պատահեր են։

—Տանցիկէն կը հեռագրեն թէ սեպտ. 6ին արեւելեան Բրուսիոյ մէջ քաղաքալ ութ հոգի վարակուելով, երկուքը մահեր են։

—Կալիցիոյ եւ Աւստրիոյ մէջ սեպտ. 6ին քաղաքալ դեպք չէ պատահած։

—Վարշաւիոյ մէջ սեպտ. 5ին քաղաքալ հիւանդացած անձը հեռաւեալ օրը մահեր է, որով կառավարական պաշտօնեաները ստուգողական խիստ միջոցներ ձեռք առած են։

—Հինգշաբթի օրը Աղեքսանդրիոյ մէջ ժանտախտ դեպք չէ պատահած։

ՖԻՆԼԵՐԻ Ցունց մայր եկեղեցին մէջ, երեկ առաւ, կատարուեցաւ Ս. Յովսէփի ծոմը։ Ներկայ էին Տ. Եսայիա Պարիւրքոր, տիրոջականները եւ Պարիւրքարանի ժողովականները։ Ն. Սբրեանցութիւնը, որուն տեսուն ծոմարանն էր, շնորհաւորութիւններ ընդունեց։

ԻՒՆԻՈՆ ՖՐԱՆՍԷԶԻ յանձնախումբը, առջի օրը, Իւնիոն Ֆրանսէզի մէջ հոչակելի մը առաւ ի պատիւ ֆրանսական դեսպանատան գործակատար Գ. Գրէի եւ ֆրանսայի ակադեմականներին Գ. Հանրի Հաւսլի, որ Կ. Պոլիս կը գտնուի ասդաւին։

ԱԻԱԶԱԿՈՒԹԻՒՆ. – Քէրեպինէի մէջ բանտին առնէն ի վեր ապատակոյ ասոր ուսուցիչներ ապտնուեր են կոյս. պնդուներուն կողմէ։

ԱՑՏԸՆԻ ԽԱՂՈՂՆԵՐԸ.— Կոյս. կառավարութիւնը իմանալով որ կորդ մը չանգլիներու մեքենայութեամբ հեռաւոր Այոքի խաղողներուն դիները ֆիլոքսերայի հրապարակներուն վրայ, հրամայեց պէտք եղած տեղերը այդ մասին հարկ եղած միջոցները ձեռք առնելով, արգիլել շարունակութիւնը այդ վնասակի որ երկրին չահերուն վնասակար է։

ԲԱՄԱԿԻ ՄՇԱԿՈՒԹԻՒՆԸ.— Տեղեկացաւ թէ կոյս. կառավարութիւնը, օսմ. երկիրներու մէջ բամպակի մշակութիւնը ուելի եւս զարգացնելու նպատակով, օտար երկիրներ գտնուող օսմ. դեսպաններէն եւ հիւպատոսներէն տեղեկութիւններ ուզած էր բամպակի մշակութեան եղանակին նկատմամբ։ Պահանջուած տեղեկագիրները ժամանած ըլլալով, Բ. Դրան կողմէ յանձնուեցան անոնց ասնաներու, հանքերու եւ երկրագործական նախարարութեան, որուն երկրագործական մասնաճիւղներու Խորհուրդը նկատողութեան առնելով սա որուսմները ասաւ.— Բամպակի մշակութիւնը զարգացնելու համար մշակութեան հին ձեւը բարեփոխել եւ ուսումնական մասին, որ մեծ կարեւորութիւն ունի, ժողովուրդը խրախուսել։ Օտար երկիրներէ բամպակի հունտեր բերել տալով, զանազան տեղեր փորձել եւ ամէնէն լաւ արդիւնք ասողներուն մշակութիւնը ընդհանրացնել։ Ժողովրդեան խրախոյս մը ըլլալու համար, ուսումնական համար բերուելիք ջերմանները եւ բամպակի հունտերը զրաւելու յատուկ մեքենաները, երկրագործական միւս մեքենաներուն պէս, մասքէ դիրք կոչուցանել։ Երկրագործական մասնաճիւղներու Խորհուրդը, հարկ եղած փորձերը կատարելու մասին, ընդարձակ ծրագիր մը պատրաստեց, պէտք եղած տալով չուսով տալու՝ փորձերու կատարման համար պէտք եղած գումարը։ Նոյն նախարարութիւնը այս որոշումները մասնաւոր Բ. Դրան։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ եւ հանրօգուտ չինութեանց նախարարութիւնը յարմար դատեց որ երկրագործական պաշտօնեայ եւ ուսուցիչ գտնուողներ պաշտօնեաները նոյն տեղերու երկրագործական պանքայի ճիւղերուն մասնաճիւղերուն գումարմանց, երկրագործական քննիչներուն պէս, ներկայ գտնուին իրենց տեղամասերը մասին պիտի կրնան ուղղակի դիմել դիմումներ։ Հետեւաբար նոյն նախարարութիւնը գրեց տեղատեղիներու, հանքերու եւ երկրագործական նախարարութեան՝ տեղեկագրել թէ վերոգրեալ երկրագործական պաշտօնեաներուն եւ ուսուցիչներուն թիւը ո՛րքան է եւ ո՛ր տեղերը կը պաշտօնավարեն։

ԱՆԹԵԼ ՀԵՌԱԳԻՐ.—Հասդաս կղզիին եւ Պինկեղիի ծովեզերքին մինչեւ հասատանելիք տեղերուն հեռագրին չինուած թեանց հակող գերմանական ճարտարագէտը հիւանդացած ըլլալով, ծանուցեցաւ պատգամել պաշտօնեաներուն՝ անոր տեղուրիչ մը կարգել եւ չի՝ ուրիշները փոխարինել։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՒ ՊՍՐՏ ԼԵՌՈՒԹԻՒՆԸՐ.— Վիէնայեն հետեւեալը կը գրեն.—«Լաբելան ըլլալով որ Բարէղի մէջ մարմնի մը ներկայացած է Բասիլէի երկաթուղի պարտաթուղթեր գնելու համար, Վիէնայի Սակարանին մէջ, երեքշաբթի օրը, նոյն պարտաթուղթերու համար մեծ գործառնութիւններ կատարուեցան, առկայ լեալով հասատանելու թէ այդ լուրը անհիմն է։ Վիէնայի Սակարանին մէջ Բասիլէի երկաթուղիի պարտաթուղթերուն համար տիրող ոգեւորութիւնն պատճառը այն է թէ տեղւոյն լանձնակատարներէն մէկը մեծ քանակութեամբ գնած է նոյն պարտաթուղթերէն եւ թէ Աւստրիոյ մէջ պարզեւատր պարտաթուղթերը լրա չեն։ Վերջին օրերուն Վիէնայի Սակարանին մէջ Բասիլէի երկաթուղիի պարտաթուղթերէն մեծաքանակ գնում կատարուած է Կ. Պոլսոյ հաշուոյն։»

ՊՐՈՒՍԻԱՅԻ քաղաքին ջուրի համար ներքուն մէկ մասը թէեւ ասաղնապահական կանոններու համաձայն չինուած եւ զանազան տեղեր ապրիւրներ ալ կառուցուած են, սակայն ծանուցուեցաւ պէտք եղած տեղերը որ ամէն կողմ ջուր առնելու համար անհրաժեշտ եղած չինուածներու փոխարէն ձեռնարկուի։

ՌՈՒՍԻՈՅ զանազան քաղաքներ գանուող օսմ. հիւպատոսները, տեղեկացրնլով ձեռնհաս պաշտօնարանին թէ Բուսիոյ ժողովուրդը մեծ լուրջ կ'ընծայէ Պրուսայի մէջ պատրաստուած որդիներու, ունձանոցներու, մեսագրի զանազան հիւսուածներու եւնալն, պէտք ըլլա ասուած են թէ այդ ապրանքներուն ամէնէն լաւ տեսակներէն զրկելու է՝ անոնց յարգը ասելուն համար։ Զանհնա պաշտօնարանն ալ ըստ այնմ պէտք եղածը գրեց որոնց որ ասի է։

ԷՏԻՊՆԷԻ հեռագրական ու Քրիստոնէական ընդհանուր Տնօրէնութեան Քրիստոնէութեանց առջեւն քարուղարը Խալլան պէյ եւ հեռագրական հարցի դպրոցի Քեանոց պաշտօնեաներն Շէվզէ էֆ. ասէէ առաջ, իրենց պաշտօնին մէջ զեղծումներ գործած ըլլալու մարդասանութեամբ, պաշտօնէ դադրեցուած եւ էսբերնէի մէջ դատուելով դատապարտուած էին։ Պեհանան Խ բնուրդին վերադարձնել եւ վճռարկ ճիւղերը. քննելով խնդիրը այդ երկու պաշտօնեաներուն համար անպարտութեան վճիռ արձակեցին։ Հետեւաբար Խալլաի պէյ եւ Շէվզէ էֆ. վերահաստատուեցան իրենց պաշտօնեաներուն մէջ։

ԱՆԱՏՈԼԻի երկաթուղիի Ընկերութիւնը, ինչպէս քանիցս ծանուցինք, ասմէն ասասի դիւրութիւն կ'ընծայէ Հայոց Փալա-Բէյճիքի գիծին վրայի ամարանոցները գտնուողներուն, ինչ որ մեծապէս կը նպաստէ այդ տեղերուն ասելի եւս լայնգտնելուն։ Ընկերութիւնը թիւեւ վերջերս սկսած է գործադրել կասխումներու երթեւեկութեանց ձեռնասուն ժամանակացոյցը, սակայն նկատելով որ ամարանոց գացողներն շատերը առիւրն կը մնան, որով կատարումներուն մէջ բաղմութիւնը չափազանց է, Էրէնքէոյի եւ Հայոց Փալայի միջեւ կատարումներուն թիւը ասելցուց։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ նախարարութեան մեքենագրի Աթա պէյ, որ Հալեպ գացած էր՝ նոնանդին ասառնոյդի ասուրքերուն եւ ելմտական գործառութիւնները մասին քննութիւն կատարելու, իր քննութեանց արդիւնքը տեղեկագրեց ձեռնհաս պաշտօնարանին։ Աթա պէյ ասասոյ վերջերը Կ. Պոլիս պիտի դառնայ։

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ.—Ապրի դէպերը Գալատիոյի մէջ. Եել Տէյրմէնի, դատարանական մարդ մը՝ Նիքոլի իր բնակած տանը վերի յարկը ոնձնասպան է։ Ոճրագործութիւնը իմանալով նոյն տունը փութաց եւ Նիքոլիի դիակին մոտ գտաւ լուսնորէն գրուած թուղթ մը, ուր այդ տնէր կ'ըսէր թէ ներեցէք եղած հնչառդութիւնին լուսահոսելով, վերջ ասուած էր իր կեանքին։

ԹՐԱՄՈՒԼՅԻ ՍՐԿԱՆ.— Ապրի օրը թրամուլի կառք մը երբ Բեյոյի թաղամասէն չոլնոսէն առնելէն վար կ'իջնէր, լանկարծ գամբիլ ասրի մը հետ դիմ առ դէմ գտնուեցաւ։ Թրամուլի կառապանը թէեւ ուզեց դապակը փակել, բայց հաւի կողմը մարդ չգտնուելով չսլանդեցաւ, որով կարելի չեղաւ կառքը կանգնել եւ գամբիլին մէկէն առքը ճզմուլ։

ԿԼՕՐՍՈՒԻ մէջ յոյն քնատիք մը, առջի օրը, կառքով պատրաստ կատարած ասեն, անոր հետ գտնուող 15 տարեկան աղայ մը լուսնուելթեան տարեսպի են։ Թարկուելով կառքէն վար ինքնաւ. ձիերը խրտչեցան եւ կիջեր ասուն խեղճ աղան, որ գլխէն ծանրագոյն վիրաւորուեցաւ։

ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

Վիճակահանութիւն Բումէլիի երկաթուղիի պարտաթուղթերու

Բումէլիի երկաթուղիներու պարտաթուղթերուն 214-դ վիճակահանութիւնը պիտի կատարուի 1905 սեպտ. 15/28ին, հինգ կէս օրին, Օսմ. Հանրային Պարտքի կեդրոնատեղին, հրապարակաւ եւ Օսմ. Կայս. Պանքային մասնակցութեամբ։

7/20 սեպտ. 1905

Զ—5

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ

ԼՈՒՐԵՐ

Ս. Պատրիարք Հայրը, այսօր, ընկերակցութեամբ Տ. Բարթուղիմէոս եւ Տ. Մեսրոպ սրբազանի ասանդներու Կոյս. Պոլսոյ կ'երթայ։ Յոյս կայ. Գոնոյիոյ մասնաճիւղ նեու համար երեքասանգիական եւ հասարակական Ուսումնարանը, զոր ստորագրած են մայրաքաղաքի բոլոր եպիսկոպոսները։

Ն. Սբրազնութիւնը նոնաբնաց օր Ասլիէի պաշտօնասունը երթալով, այլ լուրթիւն ասաւ։ Դասական գործոց նախարար Բարի. Ապաբերամանն փաշայի, որուն անդեկութիւն հաղորդեց նաեւ Ժողովոյ եւ եպիսկոպոսաց հարցաքննութեան եւ երեսանաց գիտակցաւ Ո ղեղեներու մասին, ուսանց ասելինը մասնաւորապէս ի յայտ Դանոյիոյ Ն. Կ. Վեհափառութեան։ Իսկ մինչ ասի մասնաւորապէս։

Ն. Սբրազնութիւնը լեռայ Բ. Դուռը երթալով, այցելութիւն ասաւ Նորքին գործոց նախարար Բարի. Մեմատ փաշայի։

—Ս. Պատրիարքը երեկ Ս. Հայրապետին զրկեց եպիսկոպոսաց կղզի պատրաստուած գիր մը, որով չնորհակալութիւն կը յայտնուի Ն. Ս. Օծութեան, աւանդեալ եկեղեցիներու կալուածներուն եւ գպրոցներու վերադարձման մասին ի գործ դրած աշխատութեանց համար։

—Ս. Խաչի ասնին ասթիւ, վաղը Արամաշի մէջ կատարուելիք եկեղեցական արարողութեանց ասիսի նախագահէ Վանահայրական փոխանորդ Տ. Թարգամ Մ. Վ. Գալշեանն եւ Ս. Գասարեանի ասեն բարձրաձայն եպիսկոպոսական խոյր պիտի դնէ՝ Պարիարքական հրամանաւ։

—Այրարիրի Նորընտիր առաջն. սեղանի Տ. Մեկրտիչեան Վ.՝ որ Կարնոյ մէջ ասուցած էր իր պաշտօնը հասատալ Կոյս. Պէրթը եւ Պատր. Կոնդակն ու պաշտօնագրերը, օգոստս 26ին Կարէնէն ճամբայ ելեր է դեպի իր պաշտօնատեղին։

—Սեվագի առաջն. փոխանորդ Տ Սահակ վրդ. Օտապչեան, որ Պատր. հարգարդութեամբ ժամանակ մը ի վեր Ամասիա կը գտնուէր Առաջնորդարանի գործոց կարգադրութեան համար, կը դրէ Պարիարքարան թէ ասրատած է իր պաշտօնը, հետեւաբար իր պաշտօնատեղին՝ Սեվագ մեկնելու արտօնութիւն կը խնդրէ։

—Ուսումնական Խորհուրդը գումարուեցաւ երեկ, Դալաթիոյ Խրիմեանը եւ զրաղեցաւ հետեւեալ խնդիրներով։— Գասդրիրի Թագ. Խորհուրդը յայտնեց էր թէ վարժարանի Հոգաբարձութիւնը իր ամրոցներութիւնը կորուստ եւ հարկ եղած էր վերակազմել եւ կը խնդրէր հաստատել նորագոյ Հոգաբարձութիւնը։ Խորհուրդը Կազմական Կանոնադրին Լը. յօդուածին համաձայն, հաստատեց նոյն Հոգաբարձութիւնը իր պաշտօնին մէջ, որոնց անդամներն են Տիրաք Աասմ Տէրօյենց, Տօքթ. Դրիքոր Ցունցեան, Կարապետ Քէրէսէճեան, Մելքոն Նաղիկեան, Մարքարէ Աբելսաղեան եւ Ռուբէն Քէմհանեան։—Խորհուրդը հաստատեցաւ որ Օր. Ա. Նշանեան փոխանակ Աշնանամարդի՝ Աասանի տղա. վարժարանին Մանկապարտէզի վարժուհիութիւնն ասանձնած է, որոշեց տեսր ասեղ նոյն պաշտօնին կոչել Օր. Ֆիլոմէն Հակոբեանը՝ մանկապարտէզի ուսուցչուհին։— Ապէ ասաջ Ասարարարէն Ցունցեանն էֆ. Աթանասան զրով մը Խորհուրդ զրկած էր իր պատրաստած «Տեսակն են Գործնական Սրբոյնփոխութիւն» ասնաղրքը, որ ենթարկուած էր կանոնական քննութեան։ Խորհուրդը կատարուած քննութեան տեղեկագրին վրայ, ասիպանցաւ անհնանալ թեզուլ վաստրացման մասին տեղի ունեցած խնդրանքը եւ որոշեց նոյն ձեռագրիները քննութեան տեղեկագրին հետ վերադարձնել հեղինակին։— Խորհուրդը ներկայացաւ քննութեանց տեղեկագրերուն վրայ վարժարաններ Մարգարեան գրատան կողմէ ներկայացեալ Մանկապարտէզի եւ Մաղկոցի տղոց համար պատրաստուած «Մանկավարժական Թատրանութիւն»ը։ Նոյնպէս վարժարանց Սմբատ Դաւթեանի կողմէ ներկայացեալ «Հանդիսարան» ասնուն գիրքը՝ իրրեւ դասագիրք բարոյական կրթութեան մէջին եւ բարձրագոյն դասընթացքի ուսանողներու։ Իսկ արժան չդատեց վաստրացնել Դաւթեանի «Նաւէր Հայ Մանուկներու», «Աղջիկներու Դասախրատակութիւն» եւ «Պատանիներու Դասախրատակութիւն» գիրքերն իրրեւ անարժան դասագիրք հանդամանքի, ինչպէս նաեւ Յակոբ էֆ. Գոնոյեանի «Թուաբանութիւն մեծերու դրութեան կամ Մանդիմի Հաշուց գործողութեան» ասուսմ ապագրելու ասարակը, որ ասելի լուսնատար մը ըլլալու կը ծանուցէր ասեւարարան գործերով զբաղող ասնանց։

—Բաղեշի Դասատ Մասրատեան ասնան ազգային մը Դանիայի մէջ յոյն աղջիկ մը կեռ կը նշանուի եւ քաղաքէն երկու ժամ հեռաւ գիւղ մը երթալով յոյն քահանայի մը ձեռքով կը պսակուի եւ կը դառնայ Գոնոյիս։ Տեղւոյն Հիւսիսիկեան Տ. Գէորգ քահանան մեսրոպոլիտին ներկայանալով բարարութիւն կը պահանջէ եւ կը յայտարարէ որ Հայ եւ Յոյն Պարարարարանները միջեւ եղած կարգադրութեան մը համաձայն՝ ասանց պատճառել Պարարարարանները սասարանելու, ան է պատկ տեղի չկրնար ունենալ։ Մեսրոպոլիտը Հայ քահանային կը պատասխանէ թէ ինքը այս ամուսնական պարագային մէջ պէտք չունի դիմում քննելու իր մասնաւորութիւնը, որով Սերպիոյ Թագաւորը ասելութիւն պիտի տար Աւստրիոյ կայսրը։

ՊԱՔՈՒԻ ՎԻՃԱԿԸ

Զարմանի մը նայելով, անգլիական եւ գերմանական կառավարութիւնները Ռուսական դիմած են, առաջարկելով որ կարելի եղածին չափ շուտով վերջ տայ Պաքուի մէջ տիրող կացութեան։ Ռուս կառավարութիւնը Պաքուի արտասահմանեալները իրենց սովորական վիճակին վերադարձնելու համար, սկսած է քննութիւններ կատարել, որպէս զի փոխատուութիւններ ընէ մանր մանր ձեռնարկութիւններու։

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ԹՈՒՐԻՈ, 23 սեպտ.— Հաշուութեան դաշնադրութեան վերատպումը եւ հրատարակութիւնը հետ. 7ին պիտի կատարուի։

ԲԱՐԻԶ.— Լրագրերները կ'ըսեն թէ Գ. Վիքթէր Բարիզ դասուելը ասնչութիւն ունի՝ Լա Հէի մէջ խոշորագոյնեան նոր Դրեսպանարարանի մը գումարման համար կատարուելիք բանակցութիւններ։ Ռուսիոյ կայսրը հրաձգներ ասուած է Գ. Վիքթէր, որ Գերլին պիտի հանդիպի՝ իր վեհապետին մասդրութիւնները հաղորդելու Վիլհելմ կայսրը։

ԼՈՆԴՈՆ.— Տէյլի Թելեկրաֆ կը լսատգրվէ անգլիական դաշնակցութիւնը որ մեծ գանանակութիւն պիտի պատճառէ Ֆրանսայի մէջ։ Տէյլի Նիւզ կ'ըսէ թէ անգլիական բարեկամութեան զարգացումը ապահով եւ ալեխուսութիւն մը կ'ընծայէ՝ անգլիական դաշնակցութեան համար։

ՎԻԵՆՆԱ.—Աւստրիական ամէնէն մեծ պանքարերն ուրիշ մեսցան՝ անդրատլանտեան նոր պանքա մը հաստատելու նպատակով, որ շուտով գործի պիտի ձեռնարկէ՝ նախաստորեալ Մարգարէի Աբեւելքի հետ վաճառականութիւնը՝ Զինէն սկսելով։ Սեղանատորներու այդ խումբը չատ զօրաւոր պիտի ըլլայ։

Անգլիական սակի	»	109 34
Բոլ. Իմպերիալ	»	91 10
Գրիմից	»	51 08
Մէմիաիէ արծաթ	»	107 37
Մէթալիք	»	— —
Բաւական Թղթադրամ	Օ. Ո.	8 64

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆԴՈՆ, 22 Սեպտեմբեր

Անգլիական Քոնսոլիէ		89 56
Միացեալ Օսմ. պարտք	բաց.	90 63
	դոց.	90 63
Օսմանեան Պանքա		14 25
Ռուսական 1888–1889		95 —
Հելլենական 5 %		54 25
» Մենօրոլ		54 25
Պուլկարական 1892		101 25
Եգիպտիէն ինիֆիտ		106 50
Ճապոնական %		91 63
Թրանսվալ		3 18
Զէրպրըա		2 01
Փոխանակագիր		25 31¼

ԲԱՐԻԶ, 22 Սեպտեմբեր

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		99 75
Միաց. Օս. պարտք.	բաց. զլ.	91 40
	դոց. »	91 65
Օսմ. Կայս. Պանքա	ֆր.	611 —
Օսմանիէ	»	— —
Բաւական երկաթուղի	»	137 50
Օսմ. մաքսատուն	»	483 —
Օսմ. Ռէժի	»	415 —
Բրիտանիէ Թիւրք 4 %	»	502 —
Քոէսի Լիոնէ գուրջնց կա.	»	1184 —
Իտալական Ռանթ	»	105 40
Սպանիական տրաքին	»	94 60
Աւստրիական	»	102 70
Թրանսվալ	»	83 25
Ռուսական 4 % 1901	»	95 95
Զէյք Լոնտոնի վրայ	»	25 165
Պալիա Քարայարն	»	633 —

ՎԻԵՆՆԱ, 22 Սեպտեմբեր

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	ֆր.	239 90
Բաւական երկաթուղի	»	151 90
Օսմ. Ռէժի	»	378 —

ՊԵՐԼԻՆ, 22 Սեպտեմբեր

Միացեալ պարտաթուղթ	ֆր.	91 50
Բաւական երկաթուղի	»	140 75
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	103 10
Փխն. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20 265

ՊՐԻՍԷԼ, 22 Սեպտեմբեր

Օսմ. միացեալ պարտք		90 81
Բաւական երկաթուղի		738 50

ԿԱՀԱՒՈՐՈՒԱԾ ՎԱՐՁՈՒ ՏՈՒՆ

Մեծ փողոց Թարլապա.ի, Բերա, թիւ 8

Ճոխապէս յարդարուած երեք սալօն, հօթը ննջասենեակ, մէկ ճաշարան, մէկ խոհանոց, երկու մառան, պարտէզ, երկու ջրմբար, մէկ հոր, Տէրքօսի ջուր եւ հինգերի սենեակ ունի։ Կարելի է ասունց պարարել ամէն օր ժամը 9.ն մինչեւ 4ը օր։ Պայմանները վրայ բանակցելու համար պէտք է դիմել Գրիգոր էֆէնտիի, Թազապետութեան Զ. լրկանոցին մէջ, Բերայի նոտարութեան։ 1—6

ՕՍՄ. ԿԱՑՍ. ՊԱՆՔԱ

Ազդ.— Հրաբերի 4 քանանչիսէ փոխանակութեան օսմ. պարտաթուղթերէն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ սեպտ. 1]14ին սեպտեմ 31 թուականէ կարդալ, ինչպէս նաեւ 1]14ին սեպտեմ 31 թուականի կարդալ, ինչպէս նաեւ 1]14 օգոստոսի վերջին թերաժին մէջ տարեկան եղած թուղթերուն վճարումը պիտի կատարուի Օսմ. Կայս. Պանքայի Կ. Պոլսոյ, Բարիզի եւ Լոնտոնի կիւղեներէն ու Պերլինի մէջ Գ. Ս. Պլէյրոտերի կողմէ, սեպտեմբեր 1]14ին սկսեալ։ 12—13

Կ. Պոլիս, 4 սեպտ. 1905

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԼԻՍԷ

Գ. ԺԻՒԼ ՖՈՐԻ ՏԵՍՈՒԹԵԱՆ ՏԱԿ

Բերա, Տրոկմաճա փողոց, թիւ 2
Մասնաճիւղ Գալատգիւղ, Մոսա

Դասախօսութիւններ պիտի վերսկսին Մոսայի մէջ սեպտ. 5]18ին եւ Բերայի մէջ ալ սեպտ. 7]20ին։ Հայերէն լեզուի դասատուութիւնն ալ պիտի կատարուի։

12—20

ԼԱ ՍԷԶՈՆ

ՄԱՆԻՖԱԹՈՒՐԱՅԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Բասատ Բանայիա, Թիւ 7, Բերա

Զգեղեցիկ գներով եւ լաւ ապրանքներ գնելու համար կրնանք լեն կրնար մեր Բանայիա բասատէն անցնիլ եւ Լա Սեզօն վաճառատունը մտնել, ուր պիտի կրնաք գտնել ամէն տեսակ կերպասներէն, մանրաքեղէն, բրդեղէն եւ բամպակեղէն։

Լա Սեզօն թէ՝ Կ. Պոլսէն եւ թէ նաեւ բոլոր կանխիկ կը գնէ իր ապրանքները եւ բան մը չի պարտիր ալ մէկուն։ Այս տարի համար է որ լաճախորդները կրնան լաւ ապրանքներ գնել՝ չափազանց եւ ամենամբրցելի գիներով։ 1—50

ԻԼԱՆ

Էլլուլլեն պիրլինթի բերլեմպէ կէնիւն. ուէն իթիպարէն եէնէնէն բաս իթա ի սիլեմեկի ճրէրէթլի չակիրտանքն ալլ ուսուլ մեքթիպտէն իլմախապէր տիպէ բանիպ օլուճանլարը իսկելէ մեմուրքոս թասրիք իթիպարքանէն սօնրա ճամամա վէ բաղարան մասան հէր կիւն Շերքէթի Խայրիէ իսարէնանէնէ միւբարաճաթ էլլեմէլերի էլան օլքեսը։

6—6 Միւսիւրիէր

ՕՍՄ. ԿԱՑՍ. ԳԱՆՔԱ

Օսմանեան Կայսերական Պանքայի Բեւրայի մասնաճիւղը դիւրութիւններ կ'ընծայէ արժէքներու գնման մասին՝ ամառական վճարումներով, երբեմն ալ փոքր թնդանոթները կարենան իրենց դրամները գնեալներ։ Այդ արժէքները կրնան ըլլալ Բասմէլի երկաթուղիի պարտատոմսեր, եգիպտական Գրեթի Ֆոնտիէի պարտատոմսեր, Ճանապարհ։ Ազգային Պանքային պարտատոմսեր, Վիլ ու Բարիի ամբողջ եւ քառորդ պարտատոմսեր (գնողաց չի լրանալիքներ), ամբողջ եւ մէկ հինգերորդ մասի Համիտիյէ պարտատոմսերուն, Ֆրանսական Գրեթի Ֆոնտիէի պարտատոմսեր, եւն.։ Այս դիւրութիւնները կ'ընծայուին Օսմանեան կայս. Պանքային գլխաւոր, յանձնաժողովին վճարումին փոխարէն արժէքներու մէկ քառորդին, օրական գնով։ Այդ վճարումը կատարուելէ յետոյ յանձնարարագիր արժէքներուն ետ կ'ելլայ, որուն ընդունողը կը տայ իր անունով եւ թուանշաններով։ Ծանօթագրը պիտի մատնանշի վճարականութեանց եւ կը բերուի վճարումին։ Արժէքները իրենց դրամական պիտի ունենան Օսմանեան Կայսերական Պանքայի մէջ, մինչեւ որ դրամագլուխը եւ ոսկեները վճարուին։ Օսմանեան Կայսերական Պանքայի մասնաճիւղը վերոյ նշանակուած արժէքները ունի, ինչպէս նաեւ համանման արժէքներ, հանրութեան արամադրութեան տակ դրուած, որ երբեմն զանոնք ձեռք բերել թէ՛ առնչութեամբ եւ թէ ամսական վճարումներով, ինչպէս նշանակուած է վերը։ 23—50

ՇԱՄԲԱՆԵԻ ԳԻՆԻ

ԳՈՐՇԵ ՈՐԴԻՐ ԵՒ ԸՆԿ.
Հ. Ս. Ց Թ. Ց Թ Ի Ջ
Իտալիոյ, Սպանիոյ եւ Բորճուկալի արքունիքներուն

1821ին հիմնուած տուն՝
Մարեոյ-Սիւր-էյի (Մարճ) մէջ

Այն Շամբանի գինին պատրաստուած է Շամբանի գաւառին մէջ եւ զոնգի եղող կաւոս տպգիլներին տակ բերած խաղողներէն։ Այդ պատմական արտադրութիւնները բնութեան էրենց տեսակին մէջ։ Ամբողջ Թուրքիոյ համար գործակալ կարգուած է Իթալս Կ. Բոքոս, Գալաթիա, Թիւնէլթէ խան, թիւ. 38 էրէնց։ 49—50

ԱՄԵՆՈՒՆ ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆԸ ԱՊԱՀՈՎՈՒՍ

Զղացաւութիւն, կէս գլխացաւ, քնահատութիւն, էնֆլիւէնցա եւ ամէն ջղային հիւանդութիւն, ապահով բուժում կը գտնեն, տոքթէր. ԴՐՈՕՆԵԻՆ հակաջղացաւական դեղահատերու միջոցաւ։ Գին, տուփ, բացուցակին հետ, 3 ֆրանք, բոլոր դեղավաճառաց քով կը գտնուի։ Մթերանոց, Տոքթէր. Դրոնեի եւ ընկ. 75 Գալաթի փողոց, Բարիզ, Կ. Գալաս, Ճ. Մեղիքի որդիք եւ ընկ. բոլոր դեղավաճառաց քով։ 17—30

ՎԱՐՁԱՒԻ ԱՐԿԱՄՈՒՐՆԵՐ

Օսմ. Կայս. Պանքայի մասնաճիւղը՝ Բեւրա, Մեծ փողոց, թիւ 347, հանրութեան արամադրութեան տակ կը դնէ տարբեր արժէքներու բաժիններ, արժէքներ, գանձարեղէններ, Թուղթեր եւն. պահելու համար։ Վարձակալը ապահովութեան սահմանի պայմաններու մասին կրնայ վճռակալ ըլլալ։ Այն գնահատելիները, որ դրուած են արդիւնաբերութեան, հաստատութեան եւ արդիւնաբերութեան մասին կրնայ վճռակալ ըլլալ։ Վարձակալը ապահովութեան սահմանի պայմաններու մասին կրնայ վճռակալ ըլլալ։ Այն գնահատելիները, որ դրուած են արդիւնաբերութեան, հաստատութեան եւ արդիւնաբերութեան մասին։ Գանձարանի Գլխաւոր մասնաճիւղը՝ Գալաթիա, գաղտնի վրայ, Մեղմենթիլի խան, իսկ մասնաճիւղը, Գալաթիա, Վալիտէ Սուլթան խան։ 9—50

Khedivial Mail Line
(Քէդիվիալ Մէյլ Լայն)
Շաբաթական ամենեն արագ երթեւեկը Գալաթայ եւ Ալեքսանդրիոյ միջեւ։

Էլ-Գանիրէ շոգենաւը, նաւապետ Գ. Վ. մասին, Աղեքսանդրիայէն հոս կը ժամանէ երեքշաբթի, 13|26 սեպտ., եւ ապէն կրնայ մեկնիլ հոս։ Իսկ հինգշաբթի, 28 սեպտ. 1905 (Ք. Ե.), եւ օրէն հոս, ժամ 3ին պիտի մեկնի Աղեքսանդրիա, հանդիպելով Մերսինի, Իզմիրի եւ Գալաթայի։

Բրենս Ապպաս շոգենաւը, նաւապետ Անտէրսէն, ԱՐՏԱՍՈՎՈՐ ՈՂԵՒՈՐՈՒ ԹԻՒՆ, ուրբաթ, 29 սեպտ. 1905, ժամ 3ին (Ք. Ե.) պիտի մեկնի Աղեքսանդրիա, հանդիպելով Իզմիրի եւ Հոպպոյ։

Տեղեկութեանց համար դիմել Ընկերութեան գլխաւոր գրասենեակին, Գալաթիա, գաղտնի վրայ, Մեղմենթիլի խան, իսկ մասնաճիւղը, Գալաթա, Վալիտէ Սուլթան խան։ 9—50

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԱՄԵՆԱՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԱԿՍԵԼԻՈՐ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԸՆԿ.Ը

Հոս փոխադրած, հիմնեալ 1845ին

Կը գործէ 82 կառավարութեանց հսկողութեան ներքեւ

1903 Դեկտեմբեր 1ին երկրորդ անգամ է Ֆր. 1,827,000,000

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ 812,711 ապահովագրեալ ունի որք կը հաշուին Ընկերութիւնը որոնց կը պատկանի բոլոր չափերն 1903ին ապահովագրեալ վճարուած չհարամիններու գումարը Ֆր. 27,670,882։

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ տիեզերական բոլորը մէկու հիմա ուրիշ որ եւ է Ընկերութիւնի մը յանձնուաց բոլորներէն աւելի անկախնդ եւ շահաւոր պայմանագրութիւն է, յանձնուած օրէն սկսեալ ան վիճելի է, ըլլայ զրպարտութեան, ճամբարդութեան, մահուան տեսակներուն եւ պատճառին, անձնապահութեան եւ մինչեւ իսկ պատերազմի առեն։ Տեղեկութեան բոլորը կ'երաշխաւորէ փոխառութիւններ երեք տարի ապահովագրեալ վճարելէ յետոյ առանց յետագայ ապահովագրեալներուն հաշուի առնելու, այս փոխառութեանց գումարները պատ դառ նշանակուած են բոլորին մէջ. 30 օր պայմանժամ իւրաքանչիւր վճարման համար առանց տոկոսի, վճարումները դադրեցնելէն մինչեւ 5 տարի վերսին նշանակելու առանձնաշնորհում, յետաձգեալ ապահովագրիները 5 առ. 100 տոկոսով հանդերձ վճարելով, մէկ տարեվերջ ընելէ յետոյ իրաւանց կորստեան կայ։ Ապահովագրութեան երկարաձգումն, բոլորին մէջ նշանակուած ժամանակամիջոցի մը համար, այնպէս որ այդ ժամանակամիջոցին մէջ եթէ մահ պատահի, ապահովագրեալ գումարը կը հատուցուի ամբողջութեամբ, առանց հաշուի առնելու անվճար մնացած ապահովագրիները։

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ 4 առ. 100 տոկոսաբեր պարտատոմս ալ ունի, որ ամենարժի մէջ ցարդ դրամուած պարտատոմսերէն ամէնէն աւելի նպաստաւորն է։ Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել

Գալաթա Հուրթիլ խան — Տեղեկութիւն ի Թուրքիա
Վայլատա փողոց, Վիթալիս խան — Ճ. ՈՒ. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Ընդհանուր-Գլխաւոր գործակալաց
14—50 Գալաթա 22 Ա. ՉՈՒՀԱՃԵԱՆ

ՌՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՍԵՐ 1881Ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆՈՒԱԾ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԿԵՂՐՈՆԱՏԵՂԻՆ, ՊԵՏԵՐՍԲԱՐԿ

Ընկերութիւնը թիւս նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ արկածներու, ճամբորդութեան պատահարներու, երկաթուղիի ու լաստանաւի մէջ, ապառնքներու փոխադրութեան ու նաւերու սառցէի իրարանցումի դէմ, ինչպէս նաեւ կենդանի վրայ, ամէն կարգի պայմաններով։

Ընկերութեան դրամագլուխը, ամբողջապէս վճարուած	10,666,666 ֆր.
Ծրագրաւորութեան գումար	149,852,000 »
Ապահովագրեալներուն վճարուած գումար	355,840,000 »
1904 տարուան մէջ դանձուած ապահովագրի ու տոկոս	64.553,000 »

Աւելի տեսակ տեղեկութիւնը համար դիմել
Կ. Գալաս մասնաճիւղին, Աղաբեան խան, Վայլատա, Գալաթիա։
Տնօրէն, Կ. Գալաս մասնաճիւղին՝ Ա. ՀԻՒՐՄԻԶ 11 47—50

ԱԹԵՆՔԻ ՊԱՆՔԱ
ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿ.
Դրամագլուխ 24,000,000 տրամի
Ս.ՄԱՌԱՋԱՅԻՆ Վ.ՃԱՐՈՒՍԱԾ ԲԱԺՆԵՏՈՒՂԹԵՐՈՎ
ԵՒ ՊԱՐՏԱՏՈՒՂԹԵՐՈՎ

Վարչական խորհուրդը կազմուած է սապկս.—Գ. Է. Տրեօ՝ պատուակալ նախագահ. Գ. Ժան Համազոյու՝ նախագահ. Գ. Էրիկն Ֆրանկիսաֆս՝ դեր-նախագահ, իսկ Գ.Գ. Ժ. Գօրսպի Նորտ. նորլոյ, Սածաս Է. Եվարիքոս, Ա. Լամարիճնուսի, Լ. Զարէճի՝ անդամ։

Կենդրոնական ուղղութիւնը կը գտնուի Աթէնք, Սոփոկլ փողոց, թիւ 6։ Մասնաճիւղեր ունի Լոնտոն, Ալեքսանդրիա, Կ. Գալաս, Իզմիր, Գիրէսն, Վոլոս, Սուրբա, Բաթրաս, Գոնտրա, Բուլամա, Կլէաֆ։

Կ. Գալաս մասնաճիւղին կը կատարուին հետեւեալ գործողութիւնները.— Փոխառութիւններ՝ հաւաքաթղթով եւ արժէքներու եւ իրեղէններու փոխարէն, դրամագրեալ, փոխառակալներու հրապարակ հանել, չեքեր, վարկագիրներ եւ հնագրական հրամաններու գործադրում մեր հրապարակին եւ արտասահմանի վրայ, գնում եւ վաճառում արդիւնաւոր արժէքներու, ինչպէս Ցանառանի Ազգային Պանքային, Թրքական, Գրեթի Ֆոնտիէ Էմիրասիէի, Վիլ ու Բարիի, Վիլ ու Գրենելի, Գրեթի Ֆոնտիէ ու Ֆրանսի արժէքներուն, կոնդիկ կամ մասնակի վճարումներով։

Ուղեցոյց տուած դրամի տոկոսները
Ուղղուած տանն դրամ գալել — 3 %
Վեց ամսուան համար — 3 1/2
Մէկ » » — 4 —
Երեքս. » եւ աւելի համար — 5 —
2—50 Տնօրէնութիւն

ՔԻՆԱՐ CO. LTD
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈՒՇԱՆԱՏՈՒՆ

Որ ամէնք երեքս. տեղամ կը բաշխեն Լիմերիքի եւ Արեւելեան միջեւ

Անուանք	Թանց	Անուանք	Թանց
Իմպերիալ	13900	Ցիլանիա	[illegible]
Մարտանիա	18900	Գանգոյնիա	4841
Լուքանիա	12950	Վէրլա	3225
Գամանիա	12950	Բանլա	2345
Նուլիանիա	9845	Թիրթա	2934
Գլամորգան	8128	Միրզա	2931
Թիքսլիա	8120	Նամանիա	2552
Սեգվիա	7392	Ալիբրա	218[illegible]
Ուլանիա	7369	Տերուլի	1100

Դիմել առ. ՇՈՒԼԻ և ՍԻՆԳԼԻ
22—50 Joly et Seagor

Մեղմենթիլի խան, թիւ 6, 7, 8, Գալաթիա, Գրան Մուսթաֆա փողոց։ 14

ՇՈՒՇԱՆԱՏՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐԳԱՐԷԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
Ն. ԲԱԴԷ ԵՒ ԸՆԿ.
ՍԱՀՄԱՆԱՒՈՐ ՏՈՂԵՆԱՒՈՐ

Ռումանիի, Անվերջին հոս ժամանեց։
Սեպտ. 25ին Սնագոլի, Սեւ Ծովէն։
» 26ին Ուսթ-Մեպու, Մարմարիէն։
Հոկտ. 3ին Միհնկրեի, Մարմարիէն։
» 9ին Իսքէրքին, Անոս. Եղերքէն։

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Սեպտ. 26ին Սնագոլի, ուղ. Մարմարիս։
Հոկտ. 4ին Միհնկրեի Սամսոն, Տրապիզոն, Պաթում եւ Նովորոսիսկ։
» 10ին Իսքէրքին, ուղ. Մարմարիս։

Ա. կարգ Բարձրի համար 200 ֆր.
» » Մարմարիս » 160 »
Բ. » Բարձրի » 150 »
» » Մարմարիս » 120 »

Տեղեկութեանց համար դիմել Գրասենեակին՝ Թոփխանէ գլխաւոր փողոց։
15 46—50 Թ. ԲԸՂՈՒԼ

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՊԱՂՏԱՏԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ

Ժամանակացոյց կառախմբ. հրթեւեկ. 1905 սեպտ. 1 (Ն.Տ.) Կիրակէ օրէն սկսեալ
ԴՈՆԻԱ—ԷՐԷՔԼԻ—ԳՈՒԼԿՈՒՐԼՈՒԻԹ ԳԻՏ

ԵՐԹ Կոխբմ. 622 Ապր. Ա. Ճմբ.

Կայարան		Առաւ.
Գոնիա	մեկ.	12 30
Գուլին խան		1 1
Զուսրա		1 45
Արբէդ Էսրէն		2 13
Մանաուսուն		2 42
Գարաման	ժմ.	3 13
	մկ.	3 28
Սէրաֆիմ		3 54
Այրանէզ-Տէրպէնտ		4 44
Ալտա		5 20
Էրէյլի	ժմ.	5 45
	մկ.	6 5
Գուլիսուրլու	ժմ. իրիկ.	6 20

ԴԱՐՁ Կոխբմ. 621 Ապր. Ա. Ճմբ.

Կայարան		Իրիկ.
Գուլիսուրլու	մկ.	6 35
	ժմ.	6 53
Էրէյլի	մկ.	8 50
Ալտա		9 17
Այրանէզ-Տէրպէնտ		10 1
Սէրաֆիմ		10 43
Գարաման	ժմ.	11 7
	մկ.	11 22
Մանաուսուն		11 55
Արբէդ Էսրէն		12 24
Զուսրա		1 —
Գուլին խան		1 36
Գոնիա	ժմ. իրիկ.	2 5

7—50

ԼԱ ԲՕՌԻՈԼԷՐ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԴ. Հ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ, ԲԱՐԻԶ,
Ավրենիւ Օբերա-Գոմիք, թիւ 30-32

ԼԱ ԲՕՌԻՈԼԷՐ կը գործէ Թուլուսուքեամբ ֆրանսական եւ անգլիական կառավարութեանց եւ անոնց քաղաքային ամէն։ Ընկերութիւնը կը կատարէ ամբողջական ապահովագրութիւններ, բոլիս-ֆուրքոնիերով։ Ժողովրդական ապահովագրութիւններ՝ առանց բժշկական քննութեան մինչեւ 3000 ֆրանք՝ ամսական վճարումներով։ Նաեւ պարտաւորիչ ապահովագրութիւններ հարիւրին երեք։

Ընկերութեան դրամատուներն են Պանք ոք Ֆրանս, Քրեդիտ ֆոնսիէ՝ ոք Բարի, Գրեթի Լիոնէ, Լոնտոն էնտ Գրենիրի Պանքիկ եւ Ընկ.։ Լոնտոն, Գ. Լ. Զարէֆի՝ Կ. Գալաս։

Ընդհանուր Տնօրէնութիւն Թուրքիոյ համար՝ Լոնտոն խան, Գալաթիա
Ընդհանուր Տնօրէն
Զ. ՖԻԹԻԼԻՍ
50 50

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՒՇԵՆԱՒՈՒ
Ընդմէջ Հալի Կ. Գալաս եւ Օսեռայի

Անուանք	Թանց	Անուանք	Թանց	Անուանք	Թանց	Անուանք	Թանց	Անուանք	Թանց
Ալպանս	1069	Գամս	1497	Տազս	1011	Մարս	724	Բազարիա	136
Ալէքս	2807	Գանկս	2906	Գրուանս	1695	Մարէնիս	2273	Սաբիա	1113
Անտէլս	1541	Գարբս	895	Լիբրս	775	Մարգելլս	3709	Տիբրս	1735
Արիսարս	2277	Գիտս	4311	Հիտալիս	1581	Մէրքատս	2557	Միլիա	1193
Գասանս	1822	Գոմբինս	987	Հիկաս	3720	Միլս	1057	Սրբերս	1503
Գորտոնիս	1264	Գուլրս	2383	Հորաչիս	3600	Մոնդէպէլլս	1735	Թասս	1323
Գրավս	1076	Դրաբս	1713	Հաւմէրս	595	Մուրիլս	2419	Թ. Ուիլսն	1546
Գրիւնս	841	Գիլեսմս	604	Իսկս	2754	Ներս	1038	Թորնս	3347
Գրիֆիթս	4481	Լուցս	2464	Խոսրոս	5640	Օձեր	4110	Թոլտս	1470
Գէլլոս	1371	Լիսորտաս	1520	Ձիլնս	1080	Օնսլոքս	4036	Թորնիս	437
Գոլիրս	1337	Լոնգս	1541	Գիլէս	1053	Օրլանս	1535	Ուլսթոն	2439
Գամէս	1344	Նիտս	934	Գէորգիոս	2307	Բոլիքոս	1637	Վասրա	1914
Գազս	1694	Նինիանս	1828	Քոմիս	1700	Թալս	510	Վալս	1189
Գիրգէս	2739	Նիսմինկս	849	Լէս	1053	Ռիանիս	2229	Վրիսնոր.	2396
Գիսէրս	1831	Ֆրանչիսքոս	4582	Լէքսինգս	2273	Ռիչմոնտ	1863	Եկաս	1350
Գլոս	3697	Կուիլեն	3060	Լիվրպոս	1843	Բոլս	1613	Զէրս	1300
Գոլսրաս	4325	Գիլսոնս	1243	Լորէնցս	3191	ուրիշ	1739		

Ընդհանուր վճարագրով հաշիւն հոս հաստատ է։

Թիֆս շոգենաւը, նաւապետ Թարն։

Ընդհանուր վճարագրով հաշիւն հոս կը ստացուի։

Տիրս շոգենաւը, նաւապետ Բիրքինին, ուղեւորներ 17ին։

Դիմել առ. Գրասենեակում Ճ. ՀԻԼՏ ԷՆԻՐԶՈՏ
Թիւ. 22—24. Քիւլիւճ Միւլէթ խան. Գալաթիա 10 46—50

C^IE RUSSE
Navigation a Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՒՇԵՆԱՒՈՒՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթական հրթեւեկութիւն Սեպտեմբերը

Գլ. 6|19 Իզմիր, Գիրէսն, Աղեքսանդրիա, միլիօրէն առաջ ժամը 10ին։ Հաղորդակցութիւն Բոր-Սաիտ եւ Սուէյշ նաւահանգիստներու մինչեւ լրացնելուն հետ։

Գլ. 6|19 Իզմէպոլու, Սինոպ, Սամսուն, Օրասա, Բաթաստանա, Տրապիզոն, Բրէզ, Պաթում. միլիօրէն առաջ ժամը 10ին։

Դլ. 7|20 Սեվաստոպոլ ժամը 10ին։

Երկ. 8|21 Օսեռա ժամը 10ին։ Հաղորդակցութիւն Եգիպտոս, Երիս-Կալաս, Աղաբ, Օսեռա-Բէյրութ, Օսեռա-Սէնքալտիկ գիծերու լրացնելուն հետ։

Երկ. 8|21 Գուրիկոյ, Վարնա, Օսեռա, Բրիկնան ժամը 4ին։

Ուրբ. 9|22 Տարասնէլ, Մարմարիս, Իզմիր, Գրիսս, Թրիպոլի, Գիրէսն, Սամֆա, Բոր-Սաիտ, Աղեքսանդրիա. Բրիկնան ժամը 4ին։

Շբ. 10|23 Օսեռա. Բրիկնան ժամը 4ին։
26—50

ՄՕՍ
ՇՈՒՇԵՆԱՒՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Ճամբորդ եւ ապրանք փոխադրող շոգենաւեր

Ա. ԿԱՐԳԻ	Բ. ԿԱՐԳԻ
Սէրդ	Նայլոֆրիա
Մինիս	Իմէյսիս
Բափսիս	Պուլգիրիս
Թէյպր	Մօերիս
Նարայօն	Ֆայրիի
Նավարին	Ֆարու
	Ֆիպս

Առաջին կարգի շոգենաւերը լաւագոյնս են, նաւուն մէջեղը ընդարձակ սենեակներ ունին, երկարաձգութեամբ կը լուսաւորուին եւ կին ճամբորդներու համար տեսակի ունին։

Երկրորդ կարգի շոգենաւերն ալ սամանափակ թուով ճամբորդներ կ'առնեն բայց տեսակի չունին։ սդերիկ

Կ. Գալաս Լիվրոյ Ա. կարգի գին է 15
» » Բ. » » » 11

Կը խնդրուի վաճառականներէն որ փոխադրութեանց կամ Գալաթիոյ մաքսանենլու համար՝ իրենց հրամանները առնեն լրացնելու ժամանակէն 24 ժամ առաջ։

Ամերիկայի եւ Եւրոպայի նաւահանգիստները տանելու համար ապրանքներ կ'ընդունուին։

Դիմել առ. Ճ. Վ. ՈՒԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Գրասենեակը
Ուլիթլ խան, Գալաթէ գաբաս, Գալաթա
ՃԷՕՄՍ ՄՈՍ ԸՆԿ.
11—50 31 Ճէյմս Էդրէդ, Լիվրբուլ

Արտասահմանի ՋԱՐԵՀ ԵՄՍՈՒՏՅԱՆ

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութիւն կառախմբերու 1905 Սեպտեմբեր 14 (Ն. Տ.) ճիրգաբրի օրէն սկսեալ

ԷՍԿԻ—ՇԵՀԻՐ ԳՕՆԵԱՑԻ ԳԻՏ

ԵՐԹ Կառ. թ. 224 խառն. Առաւ. ժ.։վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴԱՐՁ Կառ. թ. 223 խառն. Իրիկ. ժ.։վ.
12|—	մկն. Էսկի-Շեհիր	ժմ.	3|—
12|42	» Գեօքճէ Գալանք	»	2|20
1|39	» Սարգանճ Գաւնար	»	1|38
2|33	» Ալասունա	»	12|42
3|15	» Զեքիւրլեր	»	11|53
4|10	» Ճեօյեր	»	11|5
4|39	» Իկոնիյէ	»	10|20
5|3	» Համամ	»	9|53
5|14	» Կազլիկէօլ Համամ	»	9|44
6|1	» Աֆիոն Գարա Հիսար	»	9|13
6|41	» Գեօյնիւ Զօղանլար	»	8|20
7|35	» Ջայ	»	7|33
8|21	» Իսկիշէհիր	»	6|40
8|45	» Եսքիշեհիր	»	6|15
9|16	» Աք Շեհիր	»	5|53
9|48	» Աղարի քեօյ	»	5|13
10|30	» Զամուշճաք քեօյ	»	4|35
11|3	» Իզլէն	»	4|3
11|55	» Սարաքճա-Խանը	»	3|9
12|50	» Չէքրայ-Ինի	»	2|27
1|22	» Մէյսան	»	1|47
2|22	» Բունար-Գաչը	»	12|42
3|—	մկն. Գոնիա	ժմ.	12|—
իրիկ.			առաւ.

ԷՍԿԻ ՇԵՀԻՐ ԷՆԵՒՈՐԻՆԻ ԳԻՏ

ԵՐԹ Կառ. թ. 122 խառն. Առաւ. ժ.։վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴԱՐՁ Կառ. թ. 121 խառն. Իրիկ. ժ.։վ.
1|—	մկն. Էսկի Շեհիր	ժմ.	11|—
1|44	» Աք Գունար	»	10|18
2|24	» Ալբիւ Դէյ	»	9|46
3|4	» Գեչիլք Ախուր	»	8|58
4|9	» Սարիքէօյ	»	8|1
4|58	» Գիլէր	»	7|4
5|18	» Սարիլեր	»	6|27
6|9	» Գեչիլք Գէօքիրլու	»	6|—
7|3	» Բոյաքլի	»	5|16
8|21	» Մայլ Դէյ	»	3|49
9|15	» Սեբէհան Դէյ	»	2|47
10|—	ժմ. Էսկիշիրլու	մկն.	8|—
իրիկ.			առաւ.

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐԻՆ ԳԻՇԵՐԱՀԵՍ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 323 խառն. Առաւ. ժ.։վ.	Թ. 324 խառն. Իրիկ. ժ.։վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 321 խառն. Առաւ. ժ.։վ.	Թ. 323 խառն. Իրիկ. ժ.։վ.
2|35	12|45	մկն. Այսանուն	ժմ.	1|40	11|45
2|55	1|5	ժմ. Գեօքճեկոա	մկն.	2|—	12|5

ՀԱՄԻՏՅԻ—ԱՅՍ-ԲԱՇՐ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 421 խառն. Առաւ. ժ.։վ.	Թ. 423 խառն. Իրիկն. ժ.։վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 422 խառն. Իրիկն. ժ.։վ.	Թ. 424 խառն. Գաւառ. ժ.։վ.
4|5	6|22	մկն. Համիտիյէ	ժմ.	5|34	7|15
5|3	6|40	ժմ. Հաճիսիլէ	մկն.	5|52	7|33

5—50